MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BOLESŁAWCU
59-700 Bolesławiec ul. Cicha 7
tel. 75 645 78 23 fax 75 645 78 24
http://mops.boleslawiec.ibip.pl

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI ZA OKRES

OD STYCZNIA DO GRUDNIA 2021 ROKU

Bolesławiec, maj 2022 r.

Spis treści:

Wprowadzenie - podstawa prawna działalności, budżet i źródła finansowania

Rozdział I

1.1. Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej
1.1.1 Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej
1.1.2 Zadania własne z zakresu pomocy społecznej

1.2. Praca socjalna i inna działalność Ośrodka na rzecz mieszkańców

Rozdział II Zadania realizowane w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych i ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

2.1. Realizacja świadczeń rodzinnych

2.2. Realizacja świadczeń z Fundusz Alimentacyjnego

2.3. Realizacja świadczeń wychowawczych „500+"

Rozdział III Zadania realizowane z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i ustawy – Prawo energetyczne

3.1. Realizacja dodatków mieszkaniowych

3.2. Realizacja dodatków energetycznych

Rozdział IV „Dzienny Dom Senior+"

Rozdział V Wnioski i potrzeby w obszarze pomocy społecznej

Załączniki:

1. Sprawozdanie z działalności Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży.

WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu jest jednostką budżetową Gminy Miejskiej Bolesławiec, która realizuje zadania w ramach **zadań własnych** gminy **i zadań zleconych** przez administrację rządową.

Podstawowa działalność naszego Ośrodka prowadzona jest w oparciu o:

1/ ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.,

2/ ustawę o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.,

3/ ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07 września 2007 r.,

4/ ustawę o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r.,

5/ uchwałę Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020 z 10.12.2013 r.,

6/ Kodeksu postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r.,

7/ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z dnia 25 lutego 1964 r.,

8/ ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.,

9/ ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r.,

10/ ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r.

11/ ustawę o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.,

12/ ustawę – prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r.,

13/ ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r.,

14/ rozporządzenie ministra rodziny, pracy i polityki społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,

15/ rozporządzenie ministra polityki społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,

16/ rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 25 października 2005 r. w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych,

17/ ustawę o ochronie zdrowia psychicznego z dnia19 sierpnia 1994 r.

18/ ustawę – Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. z późn. zm.

oraz w oparciu o wiele innych aktów prawnych.

W strukturach Ośrodka od stycznia 2021 r. ponownie znajduje się placówka wsparcia dziennego jakim jest **Dzienny Dom Senior +** z siedzibą przy ul. Staroszkolnej 6c. Jego zadaniem jest wspieranie osób samotnych w podeszłym wieku i starszych poprzez organizowanie im wolnego czasu, motywowanie do udziału w zajęciach warsztatowych, promowanie aktywności fizycznej. Ponadto od wielu już lat tut. Ośrodek prowadzi **Klub Osiedlowy dla Dzieci i Młodzieży** działający w oparciu o projekt pn. „Miasto bez granic" finansowany w całości ze środków Gminy ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii. Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego, prowadzona w celu wspierania funkcji opiekuńczych rodzin z osiedla przy ul. Kościuszki - szczegółowe sprawozdanie z działalności przedstawia Załącznik nr 1.

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. średnio rocznie Ośrodek zatrudniał 50 osób na 46,45 etatach, w tym 4 etaty na stanowiskach robotniczych. Wśród 50 zatrudnionych pracowników: - 39 posiadało wykształcenie wyższe, - 7 wykształcenie średnie, - 3 wykształcenie zawodowe, 1 osoba wykształcenie podstawowe.

W 2021 roku w związku ze swoją działalnością w sprawie realizowanych świadczeń Ośrodek wydał 6.660 decyzji administracyjnych w sprawie wszystkich realizowanych świadczeń.

Cały budżet Ośrodka w wydatkach wyniósł: 55.138.770,00 zł , w tym wydatki na wszystkie realizowane świadczenia (z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, wychowawcze i alimentacyjne oraz na dodatki mieszkaniowe i energetyczne) łącznie wyniosły **51.049.236,00 zł (93 %)** natomiast koszty ich obsługi i pozostałej działalności samego Ośrodka wyniosły razem **4.089.534,00 zł (7 %)**.

Wykres nr 1. Budżet Ośrodka (wydatki) w 2021 r. - uwzględniający koszty działalności i koszty świadczeń realizowanych na rzecz mieszkańców.

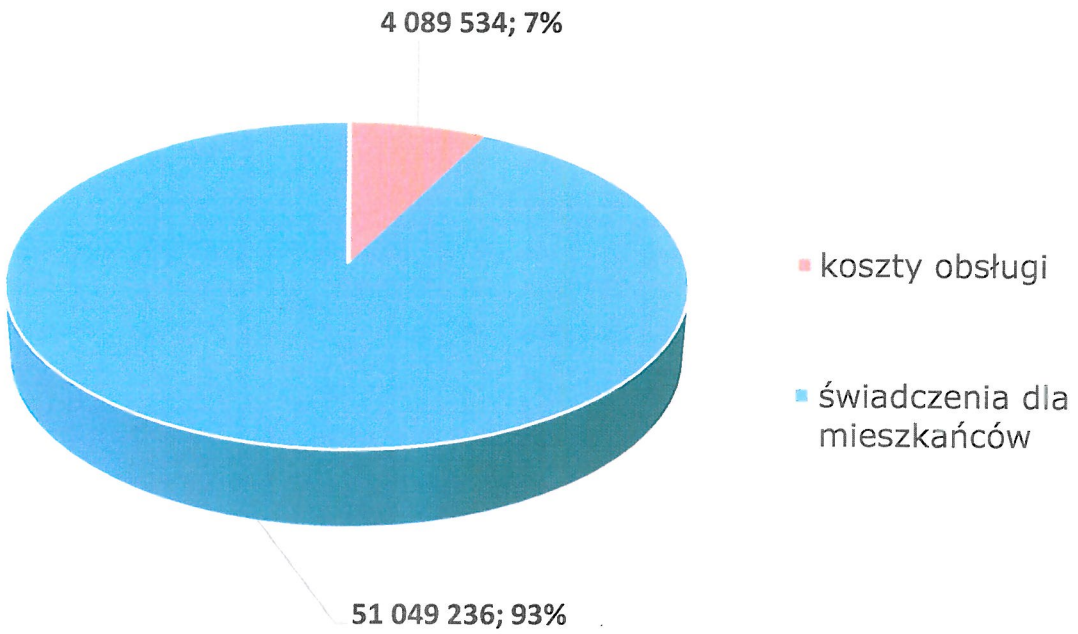

Wykres nr 2. Wielkość pomocy realizowanej przez Ośrodek w 2021 r. na rzecz mieszkańców z wyróżnieniem głównych form świadczeń.

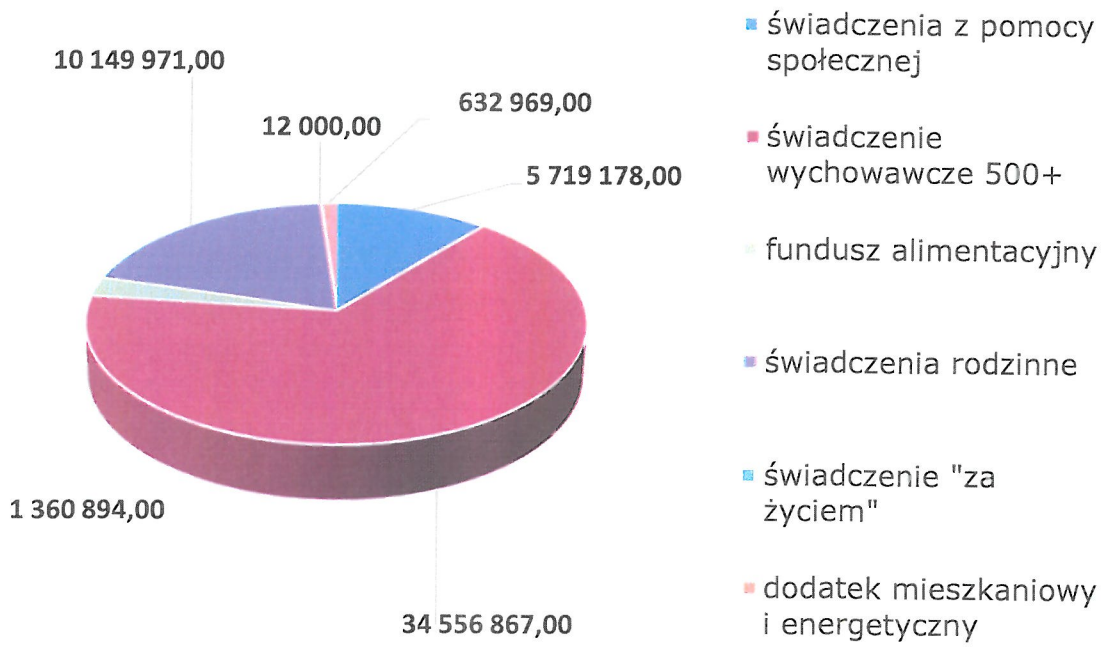

Rozdział I

1.1. REALIZACJA ZADAŃ Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ :

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa realizuje zadania z pomocy społecznej kierując się jej **głównym celem, jakim jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie rozwiązywać przy pomocy własnych środków, możliwości i uprawnień.** Celem działań podejmowanych przez pracowników Ośrodka jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb osób i rodzin, umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, tworzenie poczucia bezpieczeństwa dla całej społeczności lokalnej. Pomoc społeczna powinna nie tylko wspierać doraźnie swoich beneficjentów, podopiecznych, ale także zapobiegać sytuacjom kryzysowym.

Przyznanie pomocy, jak również jej odmowa następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej. W 2021 r. wydano w sprawie świadczeń z pomocy społecznej **3.313 decyzji administracyjnych** .

Przed wydaniem decyzji w sprawie wniosków o udzielenie pomocy, pracownicy socjalni przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe dołączając do nich konieczne dokumenty celem ustalenia wszelkich okoliczności faktycznych uzasadniających wydanie odpowiedniej decyzji. W 2021 r. pracownicy przeprowadzili łącznie **1907 wywiadów środowiskowych.**

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochody (netto) nie przekraczają kryteriów ustawowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej (art. 8 ustawy o pomocy społecznej) i które jednocześnie cechuje szczególna sytuacja lub dysfunkcja określona w art. 7 cyt. ustawy. W 2021 roku miesięczne kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej nie zmieniło się w stosunku do lat ubiegłych i wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej: 701 zł
- dla osoby w rodzinie: 528 zł

Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia **główne powody udzielania pomocy,** do których należą w szczególności:

ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna. Wachlarz okoliczności stanowiących uzasadnienie do ubiegania się o pomoc społeczną jest bardzo szeroki. Najbardziej liczną grupę klientów Ośrodka stanowią osoby i rodziny dotknięte długotrwałą lub ciężką chorobą, niepełnosprawnością, bezrobociem i bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych połączoną z niewydolnością ekonomiczną.

Tabela nr 1: Powody przyznania pomocy w 2021 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba gospodarstw domowych	Liczba osób w tych gospodarstwach
Ubóstwo	01	**290**	**419**
Sieroctwo	02	**0**	**0**
Bezdomność	03	**66**	**69**
Potrzeba ochrony macierzyństwa	04	**25**	**104**
Bezrobocie	05	**174**	**300**
Niepełnosprawność	06	**244**	**318**
Długotrwała choroba	07	**371**	**483**
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	08	**53**	**159**
w tym: - rodziny niepełne	09	**40**	**102**
- rodziny wielodzietne	10	**8**	**41**
Alkoholizm	11	**87**	**102**
Narkomania	12	**23**	**30**
Przemoc w rodzinie	13	**9**	**17**
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	**17**	**20**
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	15	**0**	**0**
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	16	**0**	**0**
Sytuacja kryzysowa	17	**11**	**19**
Zdarzenie losowe	18	**7**	**9**

Tabela nr 2: Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2021 r.

Typ rodzin objętych pomocą		*Liczba rodzin*	*Liczba osób w tych Rodzinach*
1	2	3	4
Rodziny ogółem w tym: Jednoosobowe w tym Rodziny niepełne Rodziny wielodzietne (3 i więcej dzieci) Rodziny emerytów i rencistów	01	**915** więcej o 43 w porównaniu do 2020 r.	**1.463** więcej o 89
	02	**638**	**638**
w tym z wiersza 01: Rodziny z dziećmi	03	**129**	**449**
Rodziny emerytów i rencistów	04	**210**	**253**

(Dane wg sprawozdania dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej za 2021 r. MRiPS-03)

Na przestrzeni 2021 r. pomoc społeczną w różnych formach skierowano do **915 rodzin** liczących łącznie **1.463 osoby**, co stanowi ok. 3,7 % mieszkańców Bolesławca (liczba mieszkańców na dzień 30.06.2020r. wg danych z Urzędu Statystycznego we Wrocławiu wynosiła 38.717).

Na świadczenia z pomocy społecznej (pieniężne, usługowe i rzeczowe) realizowane w ramach zadań zleconych i zadań własnych oraz dopłaty do systemu pieczy zastępczej (zadanie własne) wydatkowano łącznie kwotę: **5.719.178,00 zł.**

Wykres nr 3. Świadczenia z pomocy społecznej zrealizowane w 2021 r. (5.719.178,- zł) z uwzględnieniem udziału środków z budżetu państwa oraz Gminy Miejskiej Bolesławiec.

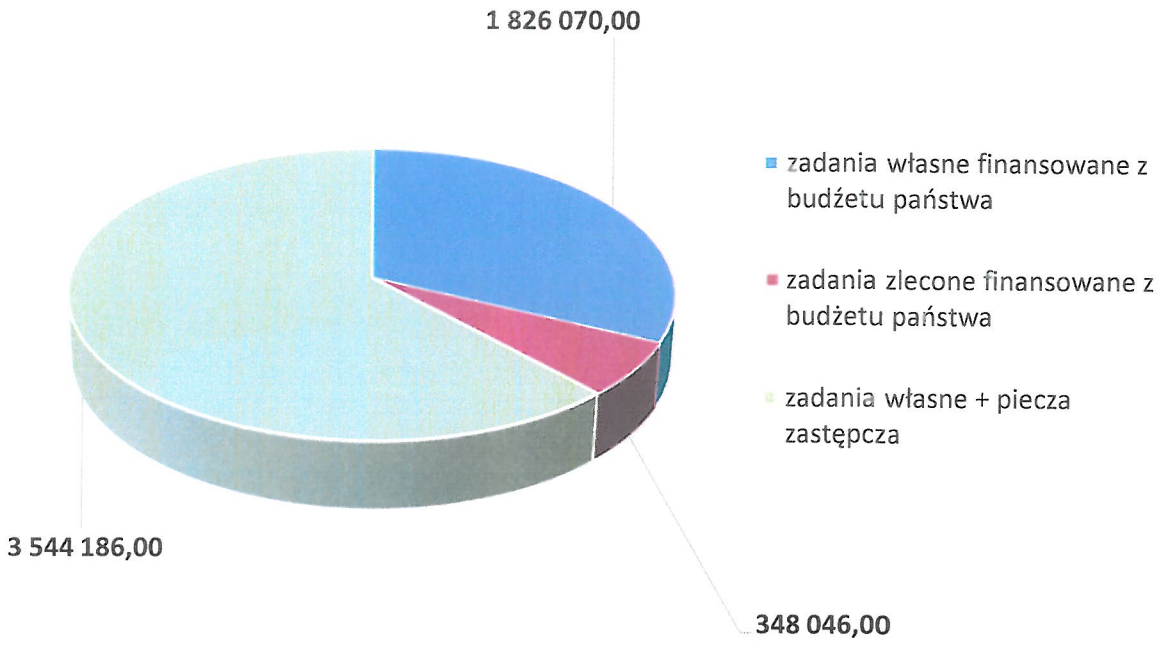

1.1.1 Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej obejmują:

1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

6) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki,

7) zapewnienie środków finansowych na realizację i obsługę ww. zadań.

Realizacja zadań zleconych.

Wydatki związane z realizacją zadań zleconych z ustawy o pomocy społecznej, finansowanych w całości ze środków Budżetu Państwa, stanowią niewielki odsetek całości wydatków, w 2021 r. wyniosły łącznie **348.046,00 zł**,
w tym:

a) na **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, świadczone w miejscu zamieszkania: **289.650,00 zł**.

Z usług tych skorzystało **18 osób,** łącznie z 9.655 godzin usługowych. Podopieczni ponoszą odpłatność za świadczone usługi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W 2021 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane były przez firmę: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Centrum Promocji Zdrowia, Opieka Długoterminowa, Ewa Lisiewska z siedzibą w Bolesławcu - podmiot wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą – prawo zamówień publicznych; pełny koszt 1 godziny usług wynosił 30,00zł .

b) na wypłatę **wynagrodzenia należnego opiekunowi prawnemu**: **59.272,00 zł.**

Wynagrodzenie to przyznaje się na podstawie Postanowienia wydawanego przez Sąd Rodzinny, określającego także wysokość wynagrodzenia, które nie może przekraczać miesięcznie 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie ww. świadczenia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ani wydania decyzji administracyjnej. W 2021 r. z wynagrodzenia dla opiekunów skorzystało **8 osób**; średnia wysokość jednego świadczenia wyniosła 349,68 zł .

1.1.2Zadania własne z zakresu pomocy społecznej:

A/ O charakterze obowiązkowym obejmują:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,

2) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej,
3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podst. przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny,
10) praca socjalna,
11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
14) dożywianie dzieci,
15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
17) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
18) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
21) utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
oraz – realizowane na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

22) wydatkowanie środków finansowych na dopłaty do kosztów utrzymania dzieci skierowanych i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

B/ Pozostałe zadania własne gminy (fakultatywne):

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
5) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Realizacja zadań własnych.

Wydatki na realizację zadań własnych w 2021 r. (bez kosztów obsługi) wyniosły łącznie **5.370.256,00 zł,** w tym:

1) w formie świadczeń z ustawy o pomocy społecznej wydatkowano kwotę **4.630.019,- zł** (wraz z dotacją z budżetu państwa w wys. 1.826.070,00 zł),

2) dopłaty do kosztów utrzymania **103 dzieci** z Bolesławca przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - **740.237,00zł** na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2021 r. – podobnie jak w poprzednich latach - najważniejszym zadaniem realizowanym przez Ośrodek było zapewnienie wszystkim uprawnionym mieszkańcom Bolesławca pomocy w zakresie dożywiania, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 7 roku życia, uczniów do czasu ukończenia szkoły, osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych, niepełnosprawnych i bezrobotnych. Łączny koszt programu wyniósł **697.000 zł** (w tym dotacja z budżetu Wojewody 418.000,00 zł, tj. ok. 60%), a skorzystały z niego **514 osób.**

Pomoc realizowana w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" była kierowana do osób i rodzin, których dochód miesięczny netto nie przekroczył poziomu 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. W tym zakresie priorytetowo traktowano udzielanie pomocy w formie posiłków (obiad 2-daniowy) realizowanych w stołówkach szkolnych, których łącznie wydano ogółem 18.129 dla 193 osób, na kwotę 183.443,00 zł. Średni koszt jednego posiłku wyniósł 10,12 zł.

Drugą formą pomocy udzielanej z programu stanowiły **zasiłki celowe na zakup żywności**, na które wydatkowano kwotę w wys. **513.557,00 zł,** z których skorzystały **272 rodziny** liczące razem 449 osób.

Tabela nr 3: Wydatki na realizację programu w Bolesławcu w 2021r.

Rodzaj pomocy	Środki Gminy B-c	Dotacja Wojewody	Koszt programu w zł
Posiłki	79.060,-	104.383,-	183.443,-
Zasiłki celowe na zakup żywności,	199.940,-	313.617,-	513.557,-
Razem	**279.000,-**	**418.000,-**	**697.000,-**

Tabela nr 4: Osoby korzystające z programu dożywiania w 2021 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci 0-7 lat	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad podstawowej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 ustawy o pomocy społecznej
Rzeczywista liczba osób objętych programem	**518 ***	**70**	**81**	**367**
Liczba osób korzystających z posiłków (wszystkie)	193	20	37	136
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	449	61	75	313

*zbieg świadczeń w 4 przypadkach

Analizując wydatki na realizację Programu rządowego w naszym mieście w perspektywie ostatnich 4 lat należy stwierdzić, że systematycznie spada liczba korzystających z niego osób. Taka sytuacja w ocenie tut. Ośrodka jest wynikiem znacznie zmniejszającej się z roku na rok liczby bezrobotnych, co wpływa na poprawę kondycji finansowej rodzin. Dodatkowo – wypłata świadczeń z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tzw. 500+ na każde dziecko - również istotnie wpływa na zmniejszającą się liczbę rodzin korzystających dotąd z innych pieniężnych form pomocy społecznej.

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata **zasiłków stałych,** z których w 2021 r. skorzystało **158 osób** (o 16 mniej w stosunku do ub.roku) na kwotę **753.814,00 zł.** Zasiłki stałe przysługują osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli ich dochód (lub dochód na osobę w rodzinie) jest niższy od kryterium ustawowego. **142 osoby** korzystające z zasiłku stałego miało również opłacaną **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** (9% od wysokości otrzymywanego zasiłku stałego), na którą w 2021 r. wydano łącznie **64.920,00 zł.**

Ważną formę pomocy obligatoryjnej stanowią **zasiłki okresowe.** W 2021 r. zasiłki okresowe skierowano do **249 rodzin** (w nich 406 osób) i wydano na nie łącznie kwotę **333.020,00 zł.** Średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego wyniosła 226 zł. Największą grupę podopiecznych korzystających z zasiłków okresowych stanowią osoby i rodziny dotknięte bezrobociem - 148 osób, następnie osoby długotrwale chore – 66 osób. Kolejne wyróżniające się grupy otrzymujące zasiłki okresowe stanowią osoby i rodziny z dysfunkcją niepełnosprawności, których było 62 .
Istotną cechą zasiłków okresowych jest to, że wysokość zasiłku okresowego zależna jest ściśle od deficytu finansowego osoby czy rodziny (tj. różnicy między kryterium dochodowym a rzeczywistym dochodem), a jego minimalna wysokość nie może być mniejsza niż 50 % deficytu i nie mniej niż 20 zł.

Wydatki na zasiłki stałe, składki na ubezpieczenie zdrowotne, jak i zasiłki okresowe pokrywane są w 100% z dotacji Wojewody Dolnośląskiego.

Kolejnym zadaniem własnym gminy stanowiącym ważną formę pomocy środowiskowej są **usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,** realizowane w miejscu zamieszkania osoby chorej

lub niepełnosprawnej, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
Usługi opiekuńcze świadczone są na rzecz osób, które ze względu na stan zdrowia i wiek bezwzględnie tej pomocy wymagają. Są to głównie osoby samotne i samotnie zamieszkujące, którym rodzina nie jest w stanie zabezpieczyć właściwej opieki. Usługi opiekuńcze zapewniają pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, pielęgnację wg zaleceń lekarskich i w miarę możliwości spełniają również funkcję podtrzymywania kontaktów z otoczeniem. Samotna starość i związane z nią zniedołężnienie, choroby - znacznie ograniczające samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie - coraz częściej wymuszają konieczność korzystania z tej formy pomocy. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są na rzecz osób, których stan zdrowia wymaga specjalnej opieki takiej jak: zmiana opatrunków przy odleżynach, zmiana cewników, podawania leków, itp. - czyli także specjalnych kwalifikacji zawodowych. Dlatego wykonują te usługi głównie pielęgniarki, rehabilitanci, pedagodzy, terapeuci.
W 2021 r. z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało **157 osób**, z łącznej liczby 35.122 godzin usługowych, na które wydano kwotę **796.535,00 zł** . Należy podkreślić, iż w wydatkach tych kwota **256.316,00 zł** pochodzi z budżetu wojewody w ramach realizacji przez MOPS Programu rządowego pn. „Opieka 75+" – edycja 2021 r. (środki własne wyniosły więc 540.219 zł). Celem Programu było m.in. wsparcie finansowe gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Natomiast dla mieszkańców miasta oznaczał możliwość udziału w programie i korzystanie z usług opiekuńczych osobom w wieku 75 lat i więcej, a jeśli dochód ich nie przekraczał 250% kryterium dochodowego (dla osoby samotnie gospodarującej oznaczało to dochód nie większy niż 1.752,50 zł m-nie) usługi te były nieodpłatne.
Średnio miesięcznie 1 osoba skorzystała z ok. 19 godzin usługowych. Pełny koszt 1 godziny usługi opiekuńczej podstawowej wynosił 25,02 zł w dni robocze i 28,77 zł w dni wolne, natomiast 1 godziny usługi specjalistycznej 28,77 zł w dni robocze i 33,77 zł w dni wolne.
W podanych wyżej wydatkach udział kosztów na specjalistyczne usługi opiekuńcze finansowanych ze środków własnych gminy – czyli kierowanych do osób bez zaburzeń psychicznych – wyniósł **198.850,00 zł,** (w tym dotacja z Programu 61.825 zł), a skorzystało z nich **45 osób,** z łącznej liczby 7.954 godzin usługowych.
W 2021 r. usługi opiekuńcze realizowała firma wyłoniona w przetargu nieograniczonym: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Opieka Długoterminowa, Centrum Promocji Zdrowia w Bolesławcu ul. Masarska 4.

Najbardziej kosztownym zadaniem własnym gminy jest opłata kosztów za **pobyt w domach pomocy społecznej.** Mieszkańcy

Bolesławca, których stan zdrowia bezwzględnie wymagał skierowania do placówki zapewniającej całodobową opiekę, przebywają w domach pomocy społecznej w najbliższej okolicy, tj. w Zgorzelcu, Legnickim Polu, Nielestnie, Krośnicach, Mirsku, Wrocławiu, a od 7 lat również w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu.
W 2021 r. w domach pomocy społecznej przebywało **59 osób,** a na opłatę ich pobytu wydatkowano łącznie kwotę **1.673.293,00 zł**, w tym w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu przebywało **32 mieszkańców** Bolesławca, a dopłata do ich pobytu wyniosła **808.974,00 zł**. Natomiast w innych domach pomocy społecznej poza naszym powiatem mieszkało **27 bolesławian**, dopłata za te osoby wyniosła **864.319,00 zł.**
Mieszkańcy domów pomocy społecznej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności własnej miesięcznie w wys. do 70% posiadanego dochodu, nie więcej jednak niż wynosi pełny średniomiesięczny koszt pobytu w danym Domu. W Bolesławcu średni miesięczny koszt pobytu wynosił w 2021 r. 4.250,00 zł. Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej w sytuacji, gdy mieszkaniec domu w ramach swoich 70% opłat nie pokrywa całości kosztów swojego pobytu - dopłaty do kosztów pobytu winni dokonywać członkowie najbliższej rodziny: zstępni przed wstępnymi, ale tylko w przypadku, gdy ich dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium (mowa o kryterium dochodowym określonym w art. 8 ustawy o pomocy społecznej).
Spośród 59 osób przebywających w 2021 r. w domach pomocy społecznej tylko 21 członków ich rodzin ma obowiązek regulowania dopłat do pobytu w domu pomocy społecznej.
Odpłatność członków rodzin w 2021 r. - stanowiąca dochód Gminy Miejskiej Bolesławiec – łącznie wyniosła **286.517,00 zł** i pochodziła od 21 osób zobowiązanych do ww. dopłat.

Pomoc fakultatywna (uznaniowa) realizowana w postaci **zasiłków celowych i pomocy w naturze** przyznawana jest w szczególności **na opał, na leki, odzież, opłaty za energię i gaz.** Inne potrzeby zgłaszane przez osoby dotknięte ubóstwem dotyczyły najczęściej opłat rachunków za energię elektryczną, gaz, czynsz, a także bieżące remonty mieszkań. Łącznie z zasiłków celowych skorzystało **268 rodzin** (w nich 449 osób) na kwotę **152.909,00 zł.**

Pracownicy socjalni w uzasadnionych przypadkach, a w szczególności stwierdzenia marnotrawienia środków lub korzystania ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem wnioskują o realizację

zasiłków celowych w formie rzeczowej, tj. w talonach na opał realizowanych w składzie opałowym: „Koksik" w Bolesławcu oraz w paczkach z art. chemii gospodarczej i do higieny osobistej.
Jednakże przy ograniczaniu pomocy pieniężnej i zamianie jej na formę rzeczową lub odmowie przyznania pomocy należy uwzględniać sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenia lub korzystającej ze świadczeń, co wynika wprost z przepisu art. 11 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Tabela nr 5: Szczegółowe dane dot. realizacji zadań własnych z ustawy o pomocy społecznej w wys. 4.630.019,00 zł (+ osobno dopłata do systemu pieczy zastępczej)

Rodzaj świadczenia	Liczba gospodarstw Domowych	Liczba osób w gospodarstwach domowych	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe – ogółem w tym dla osoby: -samotnie gospodarującej - pozostającej w rodzinie	**157** 148 11	**173** 148 27	**753.814,-** 718.570,- 35.244,-
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	**142**	**X**	**64.920,-**
Zasiłki okresowe: w tym z powodu: - choroby - bezrobocia:	**249** 65 146	**406** 81 257	**333.020,-** 50.893,- 227.138,-
Usługi opiekuńcze: w tym - specjalistyczne usługi opiekuńcze	**156** 45	**177** 54	**796.535,-** 198.850,-
Dopłaty do pobytu w domach pomocy społecznej	**59**	**59**	**1.673.293,-**
Sprawienie pogrzebu	**17**	**17**	**44.815,-**

Zasiłki celowe i pomoc w naturze, w tym :	**224**	**324**	**152.909,-**
- na ogrzewanie - w tym węgiel w talonie	138 51	215 83	79.617,- 42.543,-
- zas. na leki	76	96	28.204,-
- zas. specjalne	31	37	18.428,-
- zas. z tyt. zdarzenia losowego	7	9	24.500,-
- inne zas. celowe	-	-	2.160 ,-
Schronienie	**13**	**13**	**113.713,-**
Posiłek w szkole i w domu	-	-	**697.000,-**
RAZEM:			**4.630.019,-**

Dopłata do systemu pieczy zastępczej - 740.237,00 zł

Razem: 5.370.256,00 zł

1.2 Praca socjalna i inna działalność Ośrodka na rzecz mieszkańców

PRACA SOCJALNA

Szczególnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest **praca socjalna,** która prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, a także praca ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności. Jest to na bieżąco wykonywana czynność zawodowa **17 pracowników socjalnych** tut. Ośrodka. Praca socjalna to zawód, który promuje społeczne zmiany, skupia się na rozwiązywaniu problemów i zmianach w środowisku. Zadaniem pracowników socjalnych w kontaktach z podopiecznymi jest wzmacnianie ich kompetencji i poprawianie funkcjonowania społecznego, podejmowanie interwencji dokładnie tam, gdzie dochodzi do wzajemnego oddziaływania ludzi z ich środowiskiem.

Praca socjalna opiera się również na świadczeniu wszelkiego rodzaju poradnictwa, m.in. prawnego, ekonomicznego, psychologicznego, pedagogicznego, a także na podejmowaniu różnych działań w celu załatwienia trudnych spraw klientów. Ten osobisty rodzaj usług społecznych znajduje zastosowanie nie tylko w pracy na rzecz ubogich, ale obejmuje większą populację potrzebujących pomocy, którymi są również osoby i rodziny samodzielne ekonomicznie, ale bezradne wobec trudności czy problemów jakie wystąpiły w ich życiu, a mających często związek z alkoholizmem, przemocą, bezrobociem, długotrwałą chorobą czy inwalidztwem. Na bieżąco pracownicy socjalni podejmują czynną współpracę ze szkołami, Powiatowym Urzędem Pracy, Sądem Rodzinnym, Prokuraturą, Policją, Strażą Miejską, zakładami pracy, zakładami służby zdrowia oraz wieloma innymi instytucjami, jak również z organizacjami społecznymi.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej **779 rodzinom** (w nich 1.251 osób), w tym wyłącznie z pracy socjalnej skorzystało **319 rodzin**. Pracownicy socjalni już od kilku lat mogą stosować w pracy socjalnej specjalne narzędzie, jakim jest **kontrakt socjalny** zawierany w celu podniesienia skuteczności działań socjalnych w pracy z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby/rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba/rodzina dla przezwyciężenia swoich problemów. Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego i podopiecznego) w ramach wspólnie podejmowanych działań. Odmowa ze strony klienta zawarcia kontraktu socjalnego z pracownikiem socjalnym lub nie zrealizowanie określonych w nim postanowień przez klienta może stanowić podstawę do odmowy lub ograniczenia pomocy.

W Ośrodku zatrudnieni są konsultanci: prawnik (1/2 etatu) i psycholog (1/4 etatu), którzy wspierają pracę pracowników socjalnych w dziedzinie prawa i psychologii. Ponadto udzielają bezpłatnych konsultacji mieszkańcom Bolesławca. W 2021 r. prawnik udzielił 356 takich konsultacji, a psycholog – 16 .

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA:

1. Asystenci rodzin

Na podstawie ustawy z 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej tut. Ośrodek zatrudnia 2 asystentów rodzin w pełnym wymiarze czasu pracy w systemie zadaniowym. Jak wynika z treści art. 11 ust.1 cyt. ustawy „w przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie

informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy (...)" . Po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, z której wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny - pracownik socjalny wnioskuje o taką pomoc do kierownika ośrodka pomocy społecznej.

W 2021 r. **2** asystentów rodzin współpracowało z **26 rodzinami**, w których wychowywało się **84 dzieci.** Współpracę zakończono z **12** rodzinami, w tym: **3** z powodu braku współpracy z asystentem, **2** z powodu zmiany gminy miejsca zamieszkania, **2** z powodu umieszczenia dzieci w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, pozostałe **5** z powodu osiągnięcia przez rodzinę i asystenta założonych celów. Zgodnie z przepisem art. 15 ust. 4 cyt. ustawy liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2) opracowanie planu pracy z rodziną we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
8) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu , podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej,
10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształcenie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,

13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami poza rządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Koszt utrzymania asystentów rodzin obejmujący wydatki osobowe i inne w 2021 r. **wyniósł 169.669,00 zł** (w tym dotacja z budżetu państwa: 4.000 zł).

2. Zespół Interdyscyplinarny.

Podkreślić także należy, iż pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków służbowych biorą udział w **procedurach Niebieskie Karty** podejmowanych w związku z działalnością Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

W 2021 r. Zespół przyjął **118 Kart** (więcej o 28 w porównaniu z 2020 r.). Zdecydowaną większość kart założyli funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu – 102 w związku z bezpośrednią interwencją w rodzinie; 12 pracownicy MOPS-u, 4 – placówki oświatowe. Procedurę wszczęto po raz pierwszy w 69 rodzinach, w 49 przypadkach była kontynuacją wcześniejszych działań.
Odnotowano 76 sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu, 13 sprawców pod wpływem środków psychoaktywnych, 9 leczonych psychiatrycznie.

Odbyły się **483 posiedzenia grup roboczych,** w których uczestniczyli w każdym przypadku: pracownik socjalny tut. Ośrodka oraz funkcjonariusz Policji. Skład grup roboczych uzupełniają w zależności od potrzeb przedstawiciele: Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych, Szkół - pedagodzy, Zespołu Opieki Zdrowotnej, itp.

W 2021 r. **117 procedur** NK zostało zamkniętych zgodnie z § 18 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r.

w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy NK, w tym **56** wszczętych w 2021 r. i **61** wszczętych w latach poprzednich.

W wyniku realizacji procedury Niebieskie Karty podejmowano następujące działania:

- w 14 przypadkach zgłoszono zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej o popełnieniu przestępstwa,
- w 48 przypadkach złożono wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich,
- 17 sprawców zostało odizolowanych od ofiar przemocy (otrzymali nakaz opuszczenia mieszkania i zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy),
- we wszystkich przypadkach założonej NK wskazywano możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej oraz w formie poradnictwa wspierającego,
- 7 procedur przekazano do innych ośrodków pomocy społecznej.

Każda rodzina wymaga indywidualnego podejścia, wykorzystania specjalistycznej wiedzy i doświadczenia zawodowego w celu udzielenia najbardziej efektywnej pomocy. Pomimo zaangażowania pracowników socjalnych, policjantów, kuratorów nie stwierdza się zmniejszania zjawiska przemocy w rodzinie.

3. Program rządowy „Wspieraj seniora"

Program „Wspieraj seniora" został uruchomiony w związku z sytuacją zagrożenia pandemią COVID-19. Jego celem było dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmującym artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej, lekarstwa. Program adresowany był do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażenia koronawirusem, w szczególnych przypadkach również do osób poniżej 70 roku życia. Realizacja usługi wsparcia w postaci dostarczenia zakupów nie przysługiwała osobie, która korzystała z usług opiekuńczych, bądź specjalistycznych usług opiekuńczych. W ramach Programu uruchomiono **specjalną infolinię dedykowaną seniorom**. Dzwoniąc pod numer telefonu **22 505 11 11** osoby starsze mogły poprosić o pomoc w realizacji zakupów, przyjmowano również zgłoszenia poza infolinią i udzielano

wsparcia osobom bezpośrednio kontaktującym się z tut. Ośrodkiem poprzez kontakt telefoniczny z pracownikami tut. Ośrodka.

W ramach programu „Wspieraj Seniora" w 2021 r. pracownicy tut. Ośrodka udzielili wsparcia w postaci dostarczenia zakupów **106 osobom,** w tym w wieku 70 lat i więcej **83 osobom,** natomiast poniżej 70 lat **23 osobom** – były to przypadki szczególne (osoby samotne, chore). Na realizację programu pozyskano dotację w wys. **35.262,00 zł** ujętą w kosztach działalności Ośrodka.

4. Wydawanie decyzji dla NFZ

Od wielu lat Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej posiada pełnomocnictwo Prezydenta Miasta Bolesławiec do wydawania decyzji administracyjnych potwierdzających (lub nie) uprawnienia osób do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. O wydanie takich decyzji występują zainteresowane osoby, które nie są i nie mogą podlegać ubezpieczeniu zdrowotnemu z innych źródeł - a wymagają pilnie leczenia - lub podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych (najczęściej w nagłych przypadkach), a z ich ustaleń wynika, że pacjent jest nieubezpieczony.
W takiej sytuacji pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala wysokość dochodu osiąganego przez taką osobę, weryfikuje możliwości ubezpieczenia. W przypadku wydania decyzji pozytywnej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje od dnia określonego w decyzji przez okres 90 dni od tego dnia. Ubiegając się o taką decyzję wnioskodawca powinien przedłożyć dokumenty potwierdzające: posiadanie obywatelstwa polskiego i zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
Na realizację tego zleconego zadania MOPS w Bolesławcu 2021 r. otrzymał dotację refundującą koszty wydanych decyzji w wys. **6.251,00 zł**. Liczba decyzji wyniosła **42**, dotyczyły one **40 osób**.

5. Karta Dużej Rodziny

Ośrodek realizuje zadanie zlecone jakim jest przyjmowanie wniosków, ich rejestracja, zamawianie w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim a następnie wydawanie tzw. **Karty Dużej Rodziny** o zasięgu krajowym. Zadanie to wynika z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Posiadacze Kart mają uprawnienia do korzystania z ulg i zniżek w opłatach za wstęp do instytucji podległych właściwym ministrom oraz zniżek na produkty i usługi świadczone przez inne podmioty

na terenie całego kraju. Wykaz podmiotów jest dostępny na stronie internetowej: rodzina.gov.pl.
W 2021 r. wydano **261 Kart Dużej Rodziny** o zasięgu krajowym.
Dodatkowo tut. Ośrodek realizuje również **program lokalny: „Bolesławiecka Karta Dużej Rodziny"**. Punkt Obsługi Bolesławieckiej Karty Dużej Rodziny (także tej o zasięgu krajowym) znajduje się w Ratuszu w Biurze Obsługi Interesanta. W **2021** roku ze względu na trwającą pandemię COVID-19 ilość wniosków złożonych przez mieszkańców gminy Miejskiej Bolesławiec oraz ilość wydanych kart była wyraźnie niższa w porównaniu do lat ubiegłych. Wiązało się to również z czasowym zamknięciem niektórych instytucji, świadczących usługi dla beneficjentów.
W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku wydano **169** Bolesławieckich Kart Dużej Rodziny, w tym: **65** kart dla rodziców oraz **104** karty dla dzieci.
W ramach tego zadania funkcjonuje strona internetowa: www.bkdr.boleslawiec.eu, na której publikuje się wszystkie informacje dotyczące lokalnego Programu, jak i aktualny **wykaz 43 Partnerów**, wśród których 5 to jednostki organizacyjne Gminy Miejskiej Bolesławiec działające w zakresie kultury, sportu i rekreacji, a 38 to przedsiębiorcy prowadzący działalność handlową bądź usługową.
Wydatki związane z realizacją Bolesławieckiej Karty Dużej Rodziny w okresie sprawozdawczym wyniosły: **24.437,00 zł,** a krajowej KDR (finansowanej z budżetu państwa): **968,00 zł.** Na wydatki składają się wynagrodzenia dla pracowników bezpośrednio obsługujących program oraz koszty reklamy, promocji, zakup art. biurowych, itp. Ww. koszty ujęto w wydatkach na obsługę działalności Ośrodka.

6. Projekty finansowane z budżetu Gminy Miejskiej Bolesławiec ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

6.1 Od 2008 r. Ośrodek realizuje projekt pn. „Miasto bez granic", którego głównym celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców osiedla przy ul. Kościuszki II poprzez **prowadzenie Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży**. Klub mieści się w powiększonym lokalu mieszkalnym, przekazanym w tym celu naszemu Ośrodkowi (1 duży pokój z aneksem kuchennym, łazienką). Zajęcia w Klubie prowadzone są przez 3 pedagogów zatrudnionych na umowę zlecenie. Koszt projektu w 2021 r. wyniósł łącznie **77.898,00 zł** i został sfinansowany z funduszu przeciwdziałania alkoholizmowi – dlatego kwoty

tej nie ujęto w budżecie ogólnych wydatków MOPS (wydatki dotyczyły głównie zakupu środków dydaktycznych, opłat za media oraz wynagrodzeń pedagogów). Szczegółowy opis realizacji programu opisano **w załączniku nr 2** do niniejszego sprawozdania.

6.2 W 2021 r. przy al. Wojska Polskiego 6/76 kontynuowano działania związane z przeciwdziałaniem przemocy i uzależnieniom przez prowadzenie pod nową nazwą **Miejskiego Ośrodka Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem.** Na działalność Ośrodka wydatkowano środki w wysokości **284.378,00 zł**. W Ośrodku zatrudnionych było 6 specjalistów: 2 psychologów, psychoterapeuta, terapeuta uzależnień, pedagog-socjoterapeuta, streetworker, specjalista psychoterapii uzależnień, którzy przyjmowali mieszkańców Bolesławca z problemami wymagającymi rozwiązania w ramach ich kompetencji.

• Dostęp do **2 psychologów** umożliwiał skorzystanie z pomocy w sytuacjach kryzysowych, a także uzyskanie wsparcia oraz oddziaływań terapeutycznych i szeroko rozumianych oddziaływań psychoedukacyjnych. Pierwszy psycholog pracował głównie z osobami z problemami uzależnienia i współuzależnienia oraz doznającymi przemocy w środowisku domowym. W 2021 r. przeprowadził łącznie 209 konsultacji psychologicznych, z których skorzystało **37 osób, w tym 20 mężczyzn i 17 kobiet,** co średnio dało 6 spotkań z 1 osobą. Drugi psycholog koncentrował swoją pracę na rodzinach z trudnościami wychowawczymi, z problemem obniżonego nastroju i lęków, w kryzysie rodzicielskim. Z jego usług w trakcie 251 spotkań skorzystało **69 osób, w tym 20 dzieci, 32 kobiety i 17 mężczyzn**; średnio 4 spotkania na 1 osobę.

• **Specjalista psychoterapii uzależnień** w 2021 r. przeprowadził **113 konsultacji** indywidualnych z **15** mężczyznami, **25** kobietami i jednym nieletnim chłopcem w obecności rodziców, które miały charakter oddziaływania psycho-edukacyjnego z elementami terapii. Przeważały osoby uzależnione od alkoholu, sporadycznie od narkotyków, a także osoby żyjące w bliskim związku z osobą uzależnioną.

• **Psychoterapeuta** swoją pomocą objął **57 osób,** w tym: **36 kobiet i 21 mężczyzn**. W ramach tej opieki dokonywano oceny stanu psychicznego i możliwości psychologicznych podopiecznych, kontynuowano rozpoczęte wcześniej działania terapeutyczne w połączeniu z profilaktyką zapobiegania kryzysom i elementami psychoedukacji. Zastosowano również indywidualny tok pracy dla osób, które tego wymagały. Wsparcie psychoterapeuty adresowano zarówno do ofiar jak i sprawców przemocy, do osób uzależnionych jak i współuzależnionych.

• **Terapeuta uzależnień** udzielił ogółem wsparcia i poradnictwa **181 osobom (81 kobiet i 100 mężczyzn)**. W 2021 r. odbył 469 spotkań, jego oddziaływania terapeutyczne polegały na motywowaniu osób do podjęcia leczenia lub skorzystania z pomocy grup samopomocowych, wskazywania placówek leczenia stacjonarnego, a także terapii dla członków rodzin.

• **Streetworker** prowadził pacę na terenie miasta Bolesławiec z osobami będącymi w kryzysie bezdomności lub zagrożonych bezdomnością, uzależnionymi od alkoholu i środków psychoaktywnych. Na przestrzeni 2021 r. udzielił pomocy **70 osobom**, w tym 3 kobietom i 67 mężczyznom. Współpracując na bieżąco z pracownikami MOPS, Straży Miejskiej, Policji, PCK i innymi służbami steetworker przekazywał żywność, odzież, środki opatrunkowe, koce itp. dla osób potrzebujących. Edukował w zakresie Covid-19 dostarczając maseczki i rękawiczki, pomagał w przyjęciach osób na „detoks" i podjęciach terapii w placówkach stacjonarnych: w Darżewie, Wandzinie, Mstowie, Milejowicach, Janowicach Wielkich, w Gliwicach. Część osób usamodzielniło się, podjęło pracę. Wszystkie 70 osób jest monitorowanych przez streetworkera i w stałym z nim kontakcie.

• Od 15 września 2021 r. w Ośrodku zatrudniono **pedagoga, socjoterapeutkę,** który w ramach swojej pracy prowadził profilaktykę uzależnień dzieci i młodzieży, psychoedukację, konsultacje dla rodziców, wsparcie terapeutyczne dzieci i młodzieży uzależnionej behawioralnie. W okresie sprawozdawczym zrealizował 58 przyjęć w Ośrodku. Z jego pomocy skorzystały **24 osoby, w tym 13 kobiet, 2 mężczyzn, 9 dzieci**. Udzielił 11 konsultacji dot. podopiecznych pracowników socjalnych MOPS, przeprowadził 2 warsztaty w szkole podstawowej z udziałem 23 uczestników w każdym spotkaniu.

7. Prace społecznie użyteczne

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w celu ustalenia możliwości podjęcia zatrudnienia przez osoby korzystające z pomocy społecznej, szczególnie długotrwale bezrobotnych. Efektem tej współpracy było Porozumienie podpisane między Gminą Miejską Bolesławiec a Starostwem Powiatowym - Powiatowym Urzędem Pracy w celu **organizacji prac społecznie użytecznych,** które odbywały się w **10** jednostkach i instytucjach publicznych podległych Urzędowi Miasta (szkoły, przedszkola, ośrodki wsparcia, BOK, Muzeum Ceramiki, itp.) i polegały głównie na wykonywaniu prac porządkowych, gospodarczych. W 2021 r. zgłoszono do tych prac **25**

osób, z tego prace te wykonywało **9 osób długotrwale bezrobotnych,** ogółem przepracowując **2.423 godziny.**

Wydatki poniesione na ten cel przez Miasto (poza budżetem MOPS) wyniosły **21.503 zł** .

8. Centrum Wolontariatu

Od 2012 r. w MOPS działa **Centrum Wolontariatu**. Jego celem jest wspieranie przez wolontariuszy niektórych działań pracowników socjalnych, tworzenie siatki więzów międzyludzkich, przełamywanie stereotypu, że pomoc społeczna to tylko „rozdawanie pieniędzy", współdziałanie z pracownikami w realizacji misji Ośrodka. W 2021 r. było podpisanych porozumień o współpracy z 18 wolontariuszami. Czas pandemii ograniczył aktywność wolontariuszy, których działalność skupiła się głównie na:

- towarzyszenie osobom starszym i samotnym oraz przebywającym w DPS w Bolesławcu,

- pomoc w organizowaniu zakupów art. żywnościowych i leków dla seniorów i osób pozostających w kwarantannie.

9. Żywność współfinansowana ze środków Unii Europejskiej

Ośrodek w 2021 r. współpracował z parafialnym zespołem CARITAS przy Bolesławieckiej Bazylice w zakresie **dystrybucji żywności** dofinansowywanej **z funduszy Unii Europejskiej** dla najuboższych mieszkańców Bolesławca. W tym celu wydatkowano środki finansowe w wys. **17.000,00 zł** (ujęte w kosztach działalności Ośrodka). Od stycznia do grudnia 2021 r. wydano 15.500 kg żywności dla 210 rodzin w nich 360 osób (ok. 43 kg na osobę). Pracownicy Ośrodka przygotowywali wykaz rodzin spełniających kryteria do otrzymania żywności.

10. Organizacja i udział w projektach społecznych:

10.1 „Społeczna lodówka"

Działając w ramach idei **„Dziel się, nie marnuj"** od 24 września 2019 r. jako pierwszy w mieście podjął inicjatywę prowadzenia społecznej lodówki. Od tamtego czasu tut. Ośrodek zajmuje się obsługą projektu. Mieszkańcy miasta nadwyżki przydatnego do spożycia jedzenia dostarczają do lodówki społecznej, a tym samym dzielą się jedzeniem z każdym potrzebującym.

10.2 „Bolesławiecki Telefon Seniora"

MOPS Bolesławiec od 23 listopada 2020 r. wyszedł z inicjatywą wsparcia seniorów poprzez utworzenie „Bolesławieckiego Telefonu Seniora". Inicjatywa była odpowiedzią na przeciągającą się izolację związaną z trwającą pandemią. Osoby odczuwające osamotnienie, oczekujące poradnictwa i wsparcia mogą porozmawiać z pracownikami tut. Ośrodka w godzinach popołudniowych od 16.00 do 20.00.

10.3 "Bolesławiecka Paczka Życzliwości"

W grudniu 2021 r. zorganizowano **"Bolesławiecką Paczkę Życzliwości".** Działania skierowane zostały do rodzin i osób samotnych, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Akcję wsparły zarówno instytucje działające na terenie Bolesławca, jak i osoby prywatne. Każda paczka o znacznej wartości została przygotowana z myślą o konkretnej osobie i rodzinie. W ramach „Bolesławieckiej Paczki Życzliwości" wsparcie otrzymało łącznie 12 rodzin.

10.4 "Podziel się posiłkiem z osobą bezdomną"

Akcja 'Podziel się posiłkiem" organizowana jest od trzech lat. Celem jest uwrażliwienie mieszkańców na potrzeby osób bezdomnych oraz zapobieganie wyrzucaniu i marnotrawieniu żywności. Mieszkańcy przynoszą żywność do Naszego ośrodka, która pozostała im po świętach. Zebraną żywność Straż Miejska przewozi osobom bezdomnym, przebywającym na terenie Bolesławca. Dla osób bezdomnych jest to czasem jedyny posiłek, ale również namiastka świątecznego akcentu.

11. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2021

Wartość projektu: 179.890,57 zł; - 21 uczestników. Cel projektu: zapewnienie dostępności do usługi asystenta, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Program miał także zapewniać: ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia; przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

12. „Opieka wytchnieniowa" edycja 2021

Wartość projektu: 4.219,96 zł; - 1 uczestnik. Cel projektu: umożliwienie usługi regeneracyjnej na rzecz osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad

osobą zależną z orzeczona niepełnosprawnością znaczną lub równoważną oraz dzieckiem niepełnosprawnym. Program zakłada odciążenie ich w opiece nad bliska osobą dając im możliwość odpoczynku, załatwienia niezbędnych spraw, realizacji swoich potrzeb, przeciwdziałania wypaleniu i umożliwienia ich aktywności w innej sferze życia, niezwiązanej zaopiekowaniem się. Dzięki uczestnictwu w programie mają możliwość zwiększenia poziomu funkcjonowania społecznego i włączenia się w życie społeczności lokalnej.

Zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza wpływa na jakość i poziom potrzeb społecznych, w tym oczekiwań osób i rodzin, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, przyczynia się do stawiania przed systemem pomocy społecznej coraz to nowych wyzwań.
Zbudowany model pomocy społecznej pierwotnie łagodził społeczne koszty reform gospodarczych lat 90-tych, koncentrując się na wspieraniu najuboższych, którzy nie potrafili odnaleźć się w nowej rzeczywistości społecznej.
Realizowana ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (wypłata świadczeń wychowawczych 500+ bez względu na dochód rodziny na wszystkie dzieci) bardzo znacząco wpłynęła na poprawę sytuacji bytowej większości rodzin z dziećmi. Program ten w połączeniu z bardzo niskim poziomem bezrobocia w Bolesławcu przyczynia się do zmniejszającej się liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej. Taka sytuacja pozwala pracownikom socjalnym podejmować działania ukierunkowane na poprawę jakości pracy socjalnej z mniejszą populacją rodzin.
Warto nadmienić, iż w obszarze działań środowiskowych Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w celu wzmocnienia ośrodków pomocy społecznej w tym zakresie prowadzi prace nad projektem przygotowującym pracowników socjalnych do pracy nowymi metodami o charakterze profilaktycznym i aktywizującym oraz do organizowania usług socjalnych. W projekcie tym zaplanowano opracowanie i wdrożenie kształcenia pracowników socjalnych w trzech nowych specjalnościach: asystentura i mediacja socjalna, organizator usług socjalnych oraz animator społeczności lokalnych.

Rozdział II

ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ DZIAŁ: CENTRUM ŚWIADCZEŃ RODZINIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, Dział: Centrum Świadczeń Rodzinie, realizuje zadania z zakresu:
- ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07 września 2007 r.,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 04 kwietnia 2014 r.,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r.,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" z dnia 04 listopada 2016 r..

Zadania polegają na przyznawaniu i wypłacie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, prowadzeniu postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, opłacaniu składek emerytalno – rentowych oraz zdrowotnych osobom otrzymującym świadczenia pielęgnacyjne, wypłacie zasiłków dla opiekunów , na przyznawaniu i wypłacie świadczeń wychowawczych 500+, wypłacie zasiłków jednorazowych „Za życiem".
Centrum Świadczeń Rodzinie mieści się w Urzędzie Miasta Bolesławiec na parterze, przy placu Józefa Piłsudskiego 1.

Na realizację powyższych zadań w 2021 roku wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie **46.079.732,00 zł** (w tym: świadczenia: 45.435.213 zł + koszty obsługi: 644.519 zł stanowiące 1,3% ogółu wydatków, w tym 35.030,00 zł dofinansowania z budżetu miasta). Pracownicy Sekcji przyjęli ogółem **6.557 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń, wydali łącznie **2.583 decyzje administracyjne** i 4.055 informacji pisemnych, bowiem w przypadku wniosków o świadczenia wychowawcze 500+ i z programu „Dobry Start" nie wymaga się wydawania decyzji administracyjnych tylko informacji pisemnych.
Ogółem w Bolesławcu w 2021 r. z różnych świadczeń (rodzinnych, wychowawczych, „Dobry start") skorzystało **5.097 rodzin,** a w nich **7.140 osób.**
Kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia rodzinne wynosiło 674 zł netto miesięcznie na osobę w rodzinie oraz 764 zł miesięcznie w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym.
Natomiast wysokość zasiłków rodzinnych wynosiła:

- 95 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł „ - „ na dziecko w wieku pow. 5 roku życia do ukończenia 18 r. ż.
- 135 zł „ - „na dziecko w wieku pow. 18 roku życia do ukończenia 24 r. ż.

Kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiło od 1 października 2020 r. 900 zł. W okresie sprawozdawczym z powodu bezskutecznej egzekucji komorniczej zasądzonych alimentów z funduszu skorzystało **233 rodziny,** a w nich **320 osób** (dzieci) uprawnionych do alimentów.
Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje mechanizm „złotówka za złotówkę", który zakłada, że przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu nie skutkuje automatycznie utratą tych uprawnień – osoba może otrzymać świadczenie pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. Kwota świadczenia odpowiada wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej niż 500 zł na dziecko.

Rys. 8 Wydatki na realizację i wypłatę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, świadczenia 500+, zas. za życiem, a także na obsługę tego zadania w roku 2021 r. (46.079.732,00 zł).

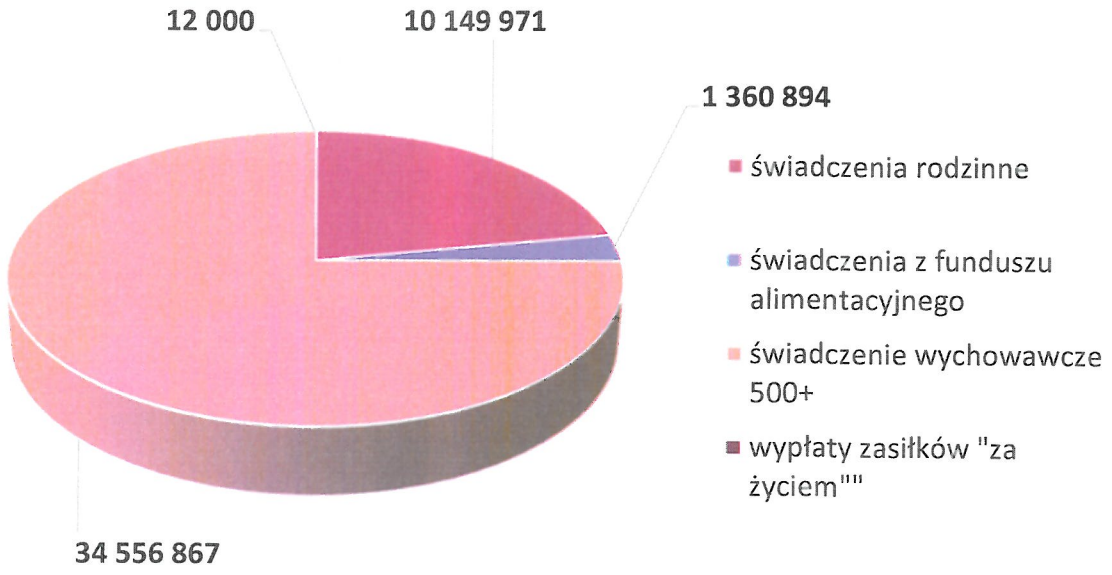

Wydatki na realizację tego zadania w 2021 r. przedstawiają się następująco:

==========

1/ świadczenia rodzinne wraz ze św. pielęgnacyjnym, zas. pielęgnacyjnym, św. rodzicielskim, jednorazową zapomogą, spec. zas. opiekuńczym i dodatkami:	**9.001.075 zł**
2/ wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego	**1.360.894 zł**
3/ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla 148 osób, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne, a osoba nie podlega tym ubezpieczeniom z innego tytułu, nie ukończyła określonego wieku i nie posiada okresu składkowego do świadczeń emerytalnych,	**854.974 zł** **293.922 zł** **33.912.348 zł**
4/ opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 152 osób	**12.000 zł**
5/ wypłata św. wychowawczych 500+	
6/ wypłata zasiłków „Za życiem"	
7/ koszty obsługi, w tym wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi od wynagrodzeń 8 osób, w tym 35.030 zł z budżetu miasta	**644.519 zł**

==========

Razem: 46.079.732,00 zł

2.1 . REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Tabela nr 6: Realizacja świadczeń rodzinnych w 2021 r. z możliwością porównania danych z roku 2020 r.

Lp.	**Rodzaje wypłacanych świadczeń rodzinnych i opiekuńczych**	**Wydatki w zł**		**Liczba świadczeń narastająco od początku roku**	
		2021 r.	2020 r.	**2021 r.**	2020 r.
1.	Zasiłki rodzinne (95 zł, 124 zł, 135 zł m-nie)	**1.120.469**	1.431.848	**9.699**	12.217
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	**601.325**	710.728	**4.848**	5.633

2.1.	urodzenie dziecka (1.000 zł)	38.127	38.163	45	48
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł m-nie)	69.595	125.142	182	324
2.3.	samotnego wychowywania dziecka (193 zł m-nie)	135.640	166.767	684	872
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepeł-nosprawnego (90 zł m-nie, pow. 5 r.ż. 110 zł m-nie)	121.866	126.336	1.151	1.185
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł)	59.748	68.858	930	1.215
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	13.917	14.061	141	131
2.7.	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95 zł m-nie)	162.432	171.401	1.715	1.858
3.	Zasiłki pielęgnacyjne (215,84 zł m-nie)	**2.385.302**	**2.389.465**	**11.050**	**11.070**
4.	Świadczenia pielęgnacyjne (1971 zł w 2021 r. , 1.830 zł w 2020 r.)	**4.310.705**	**3.753.899**	**2.198**	**2.060**
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (1.000 zł)	**131.000**	**129.000**	**131**	**129**
6.	Świadczenie rodzicielskie (1.000 zł m-nie)	**452.274**	**624.706**	**493**	**684**
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy (620 zł m-nie)	**0**	**0**	**0**	**0**
8.	**Razem**	**9.001.075**	**9.039.646**	**28.419**	**31.793**

Lp.	Liczba rodzin pobierających:	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w każdym miesiącu 2021 roku											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	świadczenia rodzinne	1253	1242	1264	1261	1259	1276	1268	1274	1285	1278	1135	1226
2.	zasiłek rodzinny, w tym:	392	396	407	419	417	426	430	433	432	434	234	325
3.	na 1 dziecko	150	151	159	162	160	164	167	172	168	169	78	116
4	na 2 dzieci	160	162	163	168	168	170	168	161	164	167	98	138
5.	na 3 dzieci	57	57	58	61	60	62	65	70	70	70	43	50
6.	na 4 i więcej dzieci	25	25	26	28	28	29	29	29	29	27	15	21

Tabela nr 7: Miesięczne zestawienie liczby rodzin pobierających świadczenia rodzinne :

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wyniosły 644.519 zł. W tym dotacja z budżetu miasta 35.030 zł.

W 2021 r. przyjęto **1.340 wniosków** o przyznanie świadczenia rodzinnego (w tym: zas. rodzinne wraz z dodatkami, zas. pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne wraz ze składkami na ubezp. społeczne i zdrowotne, zas. rodzicielskie, zasiłki „za życiem"). Wydano w tych sprawach **2.131 decyzji administracyjnych.**
Średnia miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2021 r. wyniosła **1.252,** natomiast średnia miesięczna liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny w 2021 r. wyniosła **395.**

2.2. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Od stycznia do grudnia 2021 r. przyjęto **233 wnioski** o przyznanie świadczeń alimentacyjnych z powodu nieskutecznej egzekucji alimentów

przyznanych sądownie od jednego z rodziców dzieci. Wydano **331 decyzji administracyjnych**. Wydatkowano na świadczenia alimentacyjne kwotę **1.360.894 zł.**

Przypomnieć należy, iż prawo do świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego przysługuje, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 900 zł netto, a komornik zaświadczeniem potwierdzi 2 -miesięczny okres bezskutecznej egzekucji. Wysokość świadczenia alimentacyjnego przysługuje w kwocie zasądzonej sądownie, nie więcej jednak niż 500 zł miesięcznie na dziecko. **170 rodzin** średnio miesięcznie pobierało świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 2021 r.

Tabela nr 8: Miesięczne wydatkowanie świadczeń alimentacyjnych:

Liczba rodzin pobierających świadczenia z fund. alimentacyjnego w miesiącach:	**2021 rok**											
	I	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**
	174	177	179	179	179	180	182	181	186	109	148	164

Tabela nr 9: Liczba dłużników alimentacyjnych w poszczególnych miesiącach:

Liczba dłużników alimentacyjnych w mieście	**2021rok**											
	I	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**
	442	443	445	440	441	441	431	433	435	437	440	440

Centrum Świadczeń Rodzinnych zgodnie z wymaganiami ustawowymi prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. W tym zakresie w 2021 r. podjęto szereg działań:

1) skierowano 137 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
2) przeprowadzono 33 wywiady alimentacyjne i odebrano 33 oświadczenia majątkowe,
3) skierowano 4 wnioski do Starostwa Powiatowego w Bolesławcu o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym,

4) skierowano 15 wniosków do Prokuratury Rejonowej (ze względu na miejsce zamieszkania przedstawiciela ustawowego lub osoby uprawnionej) o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego,
5) wydano 4 decyzje uznające dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
6) w 7 przypadkach przekazano komornikom sądowym istotne informacje, mające wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów, przede wszystkim wynikających z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń alimentacyjnych,
7) przekazano 923 informacji do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów wykonawczych (o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy), w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 m-cy.

Efektem tych działań było pozyskanie w 2021 r. kwoty w wys. **534.124,00 zł** (z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wydatków poniesionych na wypłatę wierzycielkom świadczeń wraz z odsetkami), z czego **131.954,00 zł** to dochód Gminy Miejskiej Bolesławiec, a pozostała kwota **402.170,00 zł** stanowiła dochód Państwa.

2.3. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH „500+"

Od 01 kwietnia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu realizuje zadanie zlecone na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (program 500+).

W 2021 r. przyjęto **4.984 wniosków** o przyznanie ww. świadczenia, w tym:
- w formie papierowej: 4.240
- w formie elektronicznej: 744

Na podstawie złożonych wniosków wydano łącznie **121 decyzji administracyjnych** oraz **4.055 informacji pisemnych** o przyznaniu świadczenia wychowawczego. Ustalono, że w omawianym okresie ze świadczeń wychowawczych w Bolesławcu skorzystało **4.225 rodzin, w nich 6.243 dzieci**.
Wydatki na wypłatę świadczeń 500+ w 2021 r. wyniosły **33.912.348 zł**, w tym:

- świadczenia w pełnej wysokości na kwotę: 32.225.000 zł,
- świadczenia podzielne na kwotę: 227.763 zł,
- w ramach koordynacji bezp. społecznych: 1.459.585 zł.

Średnio miesięcznie świadczenia wychowawcze „500+" pobierało **5.467 dzieci.**

W toku realizacji przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych 500+ pracownicy CŚR wielokrotnie ustalili, iż doszło do nienależnie pobranych świadczeń. W 2021 r. wydano w tej sprawie **26 decyzji administracyjnych.** Odzyskano **18.314,00 zł.** Na koniec 2021 r. pozostała do spłacenia kwota nienależnych świadczeń w wys. 50.775 zł + odsetki: 7.819 zł.

Najczęstszą przyczyną wystąpienia nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych jest nieinformowanie Ośrodka o zmianie swojej sytuacji życiowej związanej albo ze zmianą pracy, w tym za granicą, albo rozwodem, albo zmianą władzy rodzicielskiej.

Rozdział III

Zadania realizowane z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i ustawy – Prawo energetyczne

3.1. REALIZACJA DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, realizując zadania nałożone ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz.2021 z późn. zm.), przyznaje i wypłaca dodatki mieszkaniowe mieszkańcom Bolesławca, które w całości finansowane są z budżetu Gminy Miejskiej Bolesławiec.

W 2021 roku zarejestrowano łącznie: **480 wniosków** (o 17 mniej w porównaniu z rokiem 2020 r.) w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego i wydano łącznie **506 decyzji** administracyjnych, w tym:
- **467 -** decyzji pozytywnych,
- **11 -** decyzji negatywnych,
- **4 -** decyzji o umorzeniu postępowania (z urzędu lub na żądanie strony),
- **6 –** decyzji o wstrzymaniu dodatku mieszkaniowego z tyt. zaległości w dopłatach do czynszu,
- **3 -** decyzji o ponownej wypłacie w/w dodatku,
- **15 -** decyzje o wstrzymaniu wypłaty dodatku z tytułu: zamiany, sprzedaży mieszkania lub zgonu.

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę wnioskodawców, którzy otrzymali w 2021 r. dodatek mieszkaniowy

a) wg kwoty przyznanego dodatku mieszkaniowego:

==========

- do wysokości: 50,00 zł - dla 8 wnioskodawców,
- od 50,00 zł – 100,00 zł - dla 50 wnioskodawców,
- od 100,00 zł do 150,00 zł - dla 87 wnioskodawców,
- od 150,00 zł do 200,00 zł - dla 66 wnioskodawców,
- 200,00 zł i powyżej - dla 256 wnioskodawców.

==========

Ogółem: - dla 467 wnioskodawców

b) wg ilości osób w gospodarstwie domowym:

Liczba osób w gosp. dom.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**> 5**	**RAZEM**
Liczba wnioskodawców:	**249**	**71**	**60**	**49**	**29**	**9**	**467**

W 2021 r. wnioski o przyznanie pomocy w formie dopłaty do "wydatków mieszkaniowych" zakończonych otrzymaniem dodatku dotyczyły **355 gospodarstw domowych.**
Łącznie koszt dodatków mieszkaniowych wyniósł **616.853,71 zł.** W porównaniu do 2020 r. wydatki zwiększyły się o 84.040,71,00 zł.

Kwoty dodatków mieszkaniowych przekazano użytkownikom mieszkań znajdujących się w niżej wymienionych zasobach:

L.p.	**ZASOBY MIESZKANIOWE**	**LICZBA DODAT.**	**WYPŁACONO (ZŁ)**	**ŚREDNI DOD. MIESZK. (ZŁ)**
1.	gminne	1.469	356.221,20	**242,49**
2.	spółdzielcze	446	77.801,45	**174,44**
3.	wspól. mieszk.	660	121.268,50	**183,74**
4.	prywatne	13	4.999,38	**384,57**

5.	T.B.S.	163	56.929,55	**349,26**
6.	inne	4	709,52	**177,38**
	Zwroty	-	-1.075,89	-
OGÓŁEM		**2.754**	**616.853,71**	**224,29**

Zasoby mieszkaniowe:
Ad 1. gminne - MZGM,
Ad.2 spółdzielcze - Spółdzielni Mieszkaniowej "Bolesławianka" i S.M."POMONA",
Ad.3 wspólnoty mieszkaniowe - dla których zarządcami nieruchomości są: Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Jarosław Molenda, Antoni Mariowski, Joanna Strzelecka - "CIVITAS", Irena Dul „Walor", PATRON Zarządca Nieruchomości, GET-HOUSE Biuro Nieruchomości,
Ad. 4. prywatne - Henryk Szewc, Weronika Bitowska Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Terma Kork,
Ad. 5. T.B.S - Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.;
Ad. 6. inne - Agencja Mienia Wojskowego.

Jak wynika z powyższego zestawienia:

1/ średnia miesięczna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego w 2021 roku wyniosła: **224,29 zł** (188,57 zł w 20220 r.),

2/ najniższy średni dodatek mieszkaniowy wypłacono w zasobach "spółdzielczych" i wyniósł on: **174,44 zł** miesięcznie,

3/ najwyższy średni dodatek mieszkaniowy wypłacono w zasobach "T.B.S." i wyniósł on : **349,26 zł** miesięcznie.

Przyczynami podwyższenia łącznej kwoty wypłat dodatków mieszkaniowych oraz średnich ich wysokości w 2021 r. były:

1. Wzrost wydatków mieszkaniowych, w tym: wzrost kwoty wywozu nieczystości, wzrost opłat za centralne ogrzewanie, wzrost zaliczek za zimną wodę, wzrost cen ubezpieczeń nieruchomości, wzrost cen prądu;
2. Wzrost ceny 1 kWh energii elektrycznej, będącej podstawą wyliczenia kwoty ryczałtu w lokalach nie posiadających: centralnego ogrzewania, centralnej ciepłej wody i instalacji gazu przewodowego (0,6610 zł);

3. Ustawowa zmiana sposobu wyliczania dochodu.

Rys. 9 Wysokość wydatków na dodatki mieszkaniowe w latach 2014-2021:

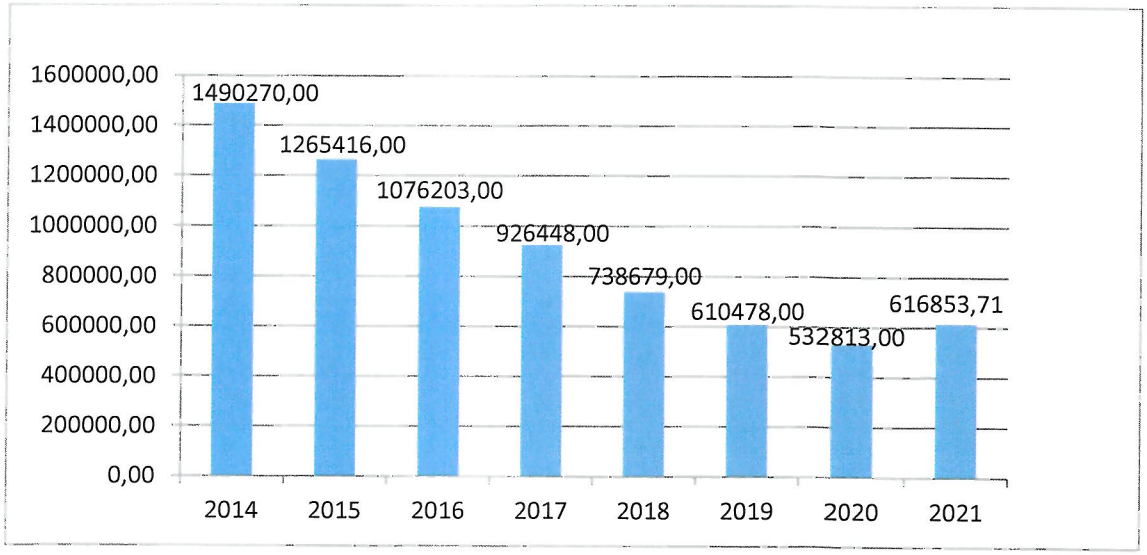

3.2. REALIZACJA DODATKÓW ENERGETYCZNYCH

Wypłata dodatków energetycznych jest zadaniem zleconym finansowanym z budżetu państwa, na podstawie ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 716 z późn. zm.). Realizując powyższe zadanie – w 2021 r. przyjęto łącznie: **269 wniosków** i wydano **255 decyzji administracyjnych** .

W 2021 r. z terenu naszego Miasta z dodatku energetycznego skorzystały: **152 gospodarstwa** domowe pobierając łącznie 1.185 dodatków na kwotę – **16.115,82,- zł**; spadek o 2.825,18,- zł w stosunku do roku poprzedniego. Koszty obsługi tego zadania wyniosły **322,31 zł** .

Warunki, które muszą być spełnione przy ubieganiu się o dodatek energetyczny to: korzystanie z dodatku mieszkaniowego oraz posiadanie umowy z dostawcą energii elektrycznej. Natomiast wysokość dopłaty do energii zależy od liczby osób tworzących wspólne gospodarstwo domowe. Kwota dodatku energetycznego, dla niżej wymienionej kategorii gospodarstw domowych w 2021 r. kształtowała się następująco: dla gospodarstwa:

- jednoosobowego wynosiła do IV/2021 **10,94 zł**; od V/2021 – **12,09 zł** miesięcznie,

- składającego się z 2 do 4 osób wynosiła: do IV/2021 - **15,19 zł;** od V/2021 – **16,79 zł** miesięcznie,

- składającego się z co najmniej 5 osób wynosiła do IV/2021 - **18,23 zł**; od V/2021 – **20,15 zł** miesięcznie.

Zestawienie liczby wniosków o przyznanie dodatku energetycznego, wg ilości osób w gospodarstwach domowych:

Liczba osób w gosp. domowych	**1**	**2-4**	**5 >**	**RAZEM**
Liczba wniosków:	**88**	**50**	**14**	**152**

Obowiązująca wysokość dodatków energetycznych systematycznie publikowana jest w Obwieszczeniu Ministra Energii. Zakres czasowy obowiązywania określonych wysokości dodatków energetycznych nie zawsze pokrywa się z okresem przyznania dodatku mieszkaniowego, ta rozbieżność generuje konieczność przyznawania dodatku energetycznego na okresy krótsze: 2, 3 miesięczne. Taka praktyka zniechęca do korzystania z tej formy pomocy.

Informacje o warunkach i kryteriach przyznania dodatku mieszkaniowego i energetycznego, ukazują się sukcesywnie w prasie lokalnej i na bieżąco są dostępne na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu. Informacje o możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego i energetycznego rozpowszechniają zarządcy nieruchomości administrujący budynki mieszkalne.

Rozdział IV

DZIENNY DOM „SENIOR+

Dzienny Dom Senior + w Bolesławcu Uchwałą Nr XXIV/280/2020 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 25 listopada 2020 r. został połączony z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

Jest ośrodkiem wsparcia dziennego zapewniającym pomoc osobom starszym, samotnym, które ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność takiej pomocy wymagają.

Pobyt w ośrodku przeciwdziała izolacji i marginalizacji ludzi starszych, poprawia jakość życia seniorów, zapewnia pomoc adekwatną do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, zwiększa zaangażowanie w życie społeczności lokalnych, sprzyja integracji społecznej środowiska seniorów, rozwija działania samopomocowe.

W analizowanym okresie na podstawie decyzji wydanych przez Dyrektora MOPS z usług Dziennego Domu Senior + skorzystało średnio 75 osób z terenu Bolesławca, którym wydano łącznie 6.510 obiadów. Korzystający z Domu seniorzy ponoszą odpłatność za obiady oraz pobyt zgodnie z obowiązującą tabelą odpłatności określoną w Uchwale nr XXI/188/08 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 26 marca 2008 r. w sprawie ustalenia organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt i obiady w Dziennym Domu Senior+ w Bolesławcu.

Dzienny Dom Senior + zapewnia wsparcie nieaktywnym zawodowo seniorom, pomaga w utrzymaniu dobrej kondycji psychofizycznej. W 2021 roku jednostka świadczyła usługi socjalne – w tym gorący posiłek, opiekuńcze, aktywizujące, edukacyjne, kulturalne, prozdrowotne i rekreacyjne dla osób samotnych w podeszłym wieku. W Dziennym Domu „Senior +" prowadzone są zajęcia w pracowniach: plastycznej, komputerowej, krawieckiej, stolarskiej, kulinarnej, w sali gimnastycznej oraz zajęcia takie jak: gimnastyka ogólnousprawniająca indywidualna i grupowa, gimnastyka kardiologiczna, zajęcia umuzykalniające, terapia ruchem, terapia tańcem, treningi nordic walking, ćwiczenia z wykorzystaniem siłowni zewnętrznej, ćwiczenia pamięci, biblioterapia, zajęcia edukacyjne i socjoterapeutyczne, relaksacyjne, muzykoterapia. W ramach zajęć w DDS+ organizowane są również spotkania okolicznościowe, imprezy promujące zdrowy styl życia, prelekcje i wykłady, wycieczki turystyczne, spotkania świąteczne i rocznicowe z uwzględnieniem tradycji i zwyczajów. Seniorzy chętnie uczestniczyli także w nowym działaniu jakim była animacja społeczna. Z dużym zainteresowaniem brali udział w aqua aerobicu organizowanym na bolesławieckich Termach.

REALIZACJA ZADAŃ RZECZOWYCH

Dzienny Dom Senior+ w Bolesławcu w 2021 r. złożył ofertę w ramach Programu Wieloletniego „Senior+" na lata 2021-2025 na dofinansowanie zadania publicznego pn. „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+". Dzięki dofinansowaniu w ramach Modułu II ww. Programu DDS+ w Bolesławcu oferował seniorom bardzo bogaty katalog usług, w tym usługi:

1. Socjalne.

Osoby starsze przebywające w naszym Domu korzystały najczęściej z takich usług socjalnych, jak:

- zapewnienie ośmiogodzinnej opieki od poniedziałku do piątku, w tym ciepłego posiłku, kawy i herbaty;

- dostęp do urządzeń higienicznych – treningi higieniczne, możliwość prania rzeczy osobistych, prasowania;

- udzielanie porad i pomoc w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych, w tym pomoc przy formalnościach związanych z korzystaniem z programów i instytucji pomocowych dedykowanych osobom starszym i niepełnosprawnym.

Ze względu na okres pandemii Seniorom, którzy podjęli decyzję o pozostaniu w domach (izolacja) dostarczano na bieżąco zakupy (artykuły żywnościowe i chemiczne), załatwiano recepty i wykupowano leki oraz zaopatrywano w maseczki, przyłbice oraz płyny do dezynfekcji.

2. Edukacyjne.

W ramach zajęć edukacyjnych, seniorom zaproponowano między innymi:

- zajęcia z pielęgniarką – nauka obsługi sprzętu medycznego wykorzystywanego przez seniorów (badanie temperatury ciała, tętna i ciśnienia krwi, masy ciała), cykliczne wykłady i pogadanki prowadzone przez pielęgniarkę dotyczące tematyki zdrowotnej, indywidualne porady i pomoc w sprawach dotyczących stanu zdrowia;

- zajęcia z terapeutą zajęciowym – porady indywidualne i spotkania grupowe związane z tematyką życia codziennego, na których były poruszane tematy związane z akceptacją procesu starzenia się, niezbędną pomocą dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, z zakresu komunikacji międzyludzkiej, pozytywnego myślenia, rozwiązywania problemów w życiu codziennym, treningi koncentracji i pamięci, zajęcia edukacyjne o charakterze terapeutycznym polegające na treningu umysłu i poznawaniu technik zapamiętywania (układanie nowych słów z liter, quizy, konkursy wiedzy, gry logiczne, gry planszowe, itp.);

- profilaktyka zdrowotna – cykliczne spotkania z farmaceutą i innymi specjalistami, wykłady zdrowotne na temat różnego rodzaju schorzeń i chorób, wykład na temat zdrowego żywienia, „piramidy żywieniowej" i zagrożeń płynących z nieprawidłowego odżywiania się, a także cukrzycy, nadciśnienia, COVID-19, problemu nietrzymania moczu u kobiet i mężczyzn, zaopatrywania się odpowiedni sprzęt rehabilitacyjny i medyczny;

- spotkania z fizjoterapeutą – konsultacje indywidualne i grupowe związane z profilaktyką zdrowia fizycznego, przyczyn powstawania bólu i radzenia sobie z nim, zachowanie odpowiednich postaw przy wykonywaniu czynności dnia codziennego;

- spotkanie z funkcjonariuszem Policji – wykład na temat bezpieczeństwa i ochrony majątku seniorów oraz najczęstsze przestępstwa, w których ofiarami często padają osoby starsze i samotne, procedury postępowania w takich przypadkach, akcja „Bezpieczny senior";

- spotkanie z dyrektorem Zespołu Opieki Zdrowotnej – edukacja dot. tematyki medycznej, przedstawienie rozwoju ww. placówki celem zabezpieczenia potrzeb m.in. seniorów z terenu miasta Bolesławiec;

- spotkanie z pracownikami ZUS-u celem przybliżenia Seniorom zasad obowiązujących programów,

- zajęcia komputerowe – edukacja przy użyciu komputera, tabletu czy telefonu (korzystanie z internetu, wyszukiwanie informacji w sieci, korzystanie z mediów społecznościowych);

- spotkania z ludźmi kultury i sztuki – warsztaty fotograficzne - prelekcja z lokalnym pasjonatem fotografii ;

- biblioterapia – cykliczne spotkania z poezją, czytanie książek, ciekawych artykułów z gazet i czasopism;

- warsztaty kulinarne – ćwiczenia manualne rąk, nauka zdrowego żywienia;

- warsztaty dziennikarskie – czytanie, pisanie, redagowanie artykułów, wydanie przez nasz Dom 12 egzemplarzy periodyku „Seniornik" opisującego naszą domową rzeczywistość i najważniejsze wydarzenia z życia Seniorów, udostępnionego dla mieszkańców naszego miasta w formie papierowej i elektronicznej, zajęcia odbywały się także zdalnie;

- warsztaty muzyczne - nauka śpiewu przy akompaniamencie akordeonu, keybordu, gitary, koncert życzeń, zgadywanki muzyczne, gra na „małych" instrumentach, ćwiczenia aparatu mowy, mięśni twarzy i prawidłowego oddychania;

- warsztaty stolarskie, odnawianie otrzymanych wiat, które dają schronienie Seniorom przed upalnym słońcem, budowa skrzynek na kwiaty;

- warsztaty krawieckie, szycie maseczek, poduszek, woreczków na zioła, itp;

- terapia tańcem – nauka m.in. tańca „Belgjka";

- warsztaty tematyczne: „zdobienie butelek i słoików metodą dequpage", „ malowanie na płótnie", „ mandalowe drzewo ", „warsztaty lawendowe – wrzosowa kraina", „warsztaty – wykonanie olejku do kąpieli", „makaronowe obrazy" itd.;

- warsztaty plastyczne o różnorodnej tematyce w ramach pracowni terapii zajęciowej.

3. Kulturalno-oświatowe.

W 2021 r. w ramach przedsięwzięć kulturalno-oświatowych Seniorzy uczestniczyli w:

- wycieczkach turystyczno-krajoznawczych do: Parku Miniatur Zabytków Dolnego Śląska w Kowarach, Małej Japonii – Ogrodu Siruwia w Przesiece, Żeliszowa – Perła Żeliszowa, oraz Borówek;

- wyjściach na różnego rodzaju warsztaty, wystawy, wernisaże do Muzeum Ceramiki, Bolesławieckiego Ośrodka Kultury – Międzynarodowego Centrum Ceramiki oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy;

- koncertach twórczości dzieci, młodzieży, seniorów i zespołów muzycznych;

- wyjściach na seanse filmowe do kina;

- domowym kinie kanapowym w naszym Domu – prelekcje filmów w DDS+;

- zorganizowaniu wystawy prac Seniorów w Bibliotece Miejskiej – Centrum Wiedzy w Bolesławcu „ Barwy Jesieni Życia",

- nagraniu spotu „Uśmiechnij się";

4. Aktywności ruchowej.

W zakresie pracy nad poprawą samodzielności i sprawności ruchowej oraz pobudzaniem aktywności ruchowej Seniorzy z DDS+ w Bolesławcu mogli skorzystać z zajęć, takich jak:

- gimnastyka ogólnousprawniająca indywidualna i grupowa;

- ćwiczenia fizjoterapeutyczne indywidualne i grupowe;

- aqua aerobik na Termach Bolesławieckich;

- ćwiczenia na przyrządach w sali gimnastycznej (bieżnia, stepper, rower, trenażer kończyn dolnych i górnych, itp.);

- ćwiczenia na przyrządach siłowni zewnętrznej (surfer, prasa, wioślarz, narty, biegacz);

- joga dla seniorów;

- ćwiczenia dłoni przy użyciu piłek terapeutycznych;

- ćwiczenia oddechowe i relaksacyjne;

- terapia tańcem;

- nordic walking z fizjoterapeutą,

- masaże na fotelach masujących lub przy użyciu mat masujących.

5. Sportowo-rekreacyjne.

Do ulubionych form zajęć sportowo – rekreacyjnych wśród seniorów należą przede wszystkim spotkania integracyjne, takie jak: zabawy taneczne, pikniki na świeżym powietrzu, biesiady czy wycieczki. W 2021 r. seniorzy z DDS+ wzięli udział w: Olimpiadzie Optymizmu, spotkaniu integracyjnym z zaprzyjaźnionym Domem Dziennego Pobytu z Nowogrodźca, Dniu Czekolady, Dniu Pieczonego Jabłka, pożegnaniu lata, itp. Seniorzy uczestniczyli w kilku wycieczkach turystyczno-krajoznawczych do: Parku Miniatur Zabytków Dolnego Śląska w Kowarach, Małej Japonii – Ogrodu Siruwia w Przesiece, Żeliszowa – Perła Żeliszowa, oraz Borówek.

6. Aktywizująco społecznie.

W DDS+ do najczęstszych form aktywizujących społecznie Seniorów należą spotkania międzypokoleniowe z przedszkolakami, uczniami szkół podstawowych oraz młodzieżą szkół średnich. Nawiązano ścisłą współpracę z Miejskim Przedszkolem Publicznym nr 5 w Bolesławcu oraz Szkołą Podstawową Nr 1 w Bolesławcu. Dzieci przygotowywały m.in. laurki z okazji Dnia Babci i Dziadka. Uczniowie z Zespołu Szkół Elektronicznych odwiedzają Seniorów przy okazji Dnia Seniora. Seniorzy pamiętają o dzieciach i młodzieży w czasie Mikołajek oraz Dnia Dziecka (odwiedzają z życzeniami i słodkim poczęstunkiem).

Seniorzy biorą udział w obchodach różnego rodzaju świąt i dni okolicznościowych, takich jak: Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet i Mężczyzn, Dzień Matki i Ojca, Wielkanoc, Dzień Seniora, Dzień Niepodległości, Andrzejki, Boże Narodzenie, zakończenie roku.

Nadmienić należy, że w chwilach wzrostu zachorowań wynikających z COVID - 19 - pracownicy Domu utrzymywali stały kontakt telefoniczny

ze wszystkimi Seniorami, co przyczyniło się do utrzymania naszych podopiecznych w dobrej kondycji psychofizycznej. Pracownicy pomagali w załatwianiu spraw urzędowych, lekarskich (wypisywanie i realizacja recept) oraz dokonywali we współpracy z lokalnym MOPS i ZHP niezbędnych zakupów.

WYDATKI

Plan – 681.080 zł ,
Wykonanie – 676.040,92 zł : tj. 99,26% % założonego na 2021 r. planu.
W 2021 roku Dzienny Dom Senior+ otrzymał dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Programu Wieloletniego „Senior+" na lata 2021-2025 Edycja 2020 Moduł II "Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+"
PLAN całkowity na zadanie (projekt): 681.080,00 zł, tj. 100 %
w tym:
- dofinansowanie z budżetu państwa: 299.040,00 zł
- wkład własny Gminy Bolesławiec: 382.040,00 zł.

REALIZACJA wydatków na zadanie (projekt) w 2021 r.: 662.893,95 zł, tj. 97,33% w tym z:
- dofinansowania z budżetu państwa: 294.998,31 zł
- wkładu własnego Gminy Bolesławiec: 367.895,64 zł.

W 2021 r. wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń wyniosły 427.484,17 zł, co stanowi 99,92% planu na wyżej wymienione zadanie. Na zakup energii wydatkowano kwotę: 31.971,28 zł, tj. 99,23 % planowanych na 2021 r. wielkości. Pozostałe wydatki poniesione w okresie sprawozdawczym to wydatki niezbędne do bieżącej działalności jednostki.

DOCHODY: Rozdział 85203 Ośrodki wsparcia

Plan - 12.204,00 zł.
Wykonanie – 24.924,81 zł, tj. 204,23 % założonego na 2021 r. planu.

W 2021 r. jednostka osiągnęła dochody w wysokości 24.924,81zł, w tym:
1. planowane dochody w wysokości 9.144,96 zł, z tytułu
   - ✓ wynajmu pomieszczeń (§.0750) - 5.242,47zł
   - ✓ opłaty eksploatacyjnej – wynajem pomieszczeń (§ 0830) - 3.902,49 zł,
2. nieplanowane dochody w wysokości 15.779,85 z następujących tytułów:
   - ✓ odsetek od środków na rachunku bankowym (§ 0920) – 5,60 zł,
   - ✓ umorzenia składek ZUS – COVID-19 - (§ 0970) – 15.708,25 zł
   - ✓ wynagrodzenia płatnika podatku dochodowego (§ 0970) – 66,00 zł.

Zrealizowane dochody przekazano do Urzędu Miasta Bolesławiec.

DOCHODY: Rozdział 85295 Pozostała działalność

Plan - 93.525 zł.
Wykonanie – 84.416,35 zł, tj. 90,26 % założonego na 2021 r. planu.

W 2021 r. jednostka osiągnęła planowane dochody w wysokości 84.416,35zł, z tytułu pobranych od seniorów:

- ✓ opłat za pobyt w DDS+ (§ 0830): 10.117,00 zł
- ✓ opłat za wydawane obiady w DDS+ (§ 0830): 74.299,35 zł

W 2021 r. z pobytu w Dziennym Domu Senior+ korzystało przeciętnie 75 seniorów dziennie. Z tego tytułu osiągnięto dochody w wysokości 10.117,00 zł. Z obiadów korzystało przeciętnie 30 seniorów dziennie W założeniach do planu na 2021 r. przyjęto 38 osób. Z tytułu opłat za obiady osiągnięto dochody w wysokości 74.299,35 zł. Zmniejszenie liczby seniorów korzystających z obiadów wynika z ogłoszonej pandemii COVID-19 co spowodowało mniejsze zainteresowanie wydawanymi obiadami. W czasie nierealizowanych zajęć w DDS+, obiady były dowożone seniorom zainteresowanym taką formą pomocy, bezpośrednio do miejsca zamieszkania.

Rozdział V

WNIOSKI i POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu kontynuował współpracę z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki dobrze rozbudowanej pomocy instytucjonalnej i usługowej oraz zaangażowaniu pracowników możliwe było objęcie szerokim wsparciem wszystkich grup wiekowych mieszkańców naszego miasta wymagających pomocy. Przyznane środki finansowe pozwoliły na skuteczną realizację zadań ustawowych, a także udział pracowników socjalnych w zadaniach wynikających z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego do zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Bolesławca.

Analiza wydatków na świadczenia z pomocy społecznej za ostatnie lata wyraźnie wskazuje na zmniejszającą się liczbę środowisk korzystających z pieniężnych form pomocy społecznej. Ta sytuacja jest potwierdzeniem, iż koniunktura gospodarcza w naszym mieście jest bardzo dobra, zjawisko bezrobocia jakie pamiętamy przed laty w zasadzie nie występuje – każdy (zdrowy z odpowiednimi kwalifikacjami) kto chce pracować znajdzie

zatrudnienie. Wprowadzenie programu rządowego 500+ znacznie poprawiło sytuację finansową rodzin z dziećmi, w wielu przypadkach zniechęciło nawet do starania się o pomoc społeczną, mimo spełniania kryteriów dochodowych (wg przepisów ustawy o pomocy społecznej otrzymywanie świadczenia wychowawczego nie wlicza się do dochodu rodziny).

Warto w tym miejscu podkreślić także, iż coraz bardziej ujawnia się potrzeba rozwijania usług interwencyjnych i opiekuńczych adresowanych do osób starszych i niepełnosprawnych, jako skutek demograficznego procesu starzenia się polskiego społeczeństwa. Wydatki na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w miejscu zamieszkania znacząco i systematycznie wzrastają, ale głównie z powodu kosztów pracy. Liczba osób zainteresowanych tą formą pomocy również wzrasta lecz wysokie koszty z tym związane często zniechęcają potrzebujących.

Tak duży wzrost kosztów spowodowany jest przede wszystkim znacznym wzrostem kosztów pracy (wzrost płacy minimalnej). W 2014 r. cena 1 godziny usług podstawowych wynosiła 9,53 zł natomiast 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych: 11,90 zł ; w 2020 r. ceny te wynosiły: 21 zł i 24 zł , a w br. od stycznia wynoszą już odpowiednio: 22 i 25 zł i nic nie wskazuje na to, aby tendencja wzrostowa miała się zmienić.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej mające wpływ na działalność merytoryczną Ośrodka oraz jakość i poziom zaspokajania potrzeb mieszkańców:

1) od 2012 r. zadaniem obowiązkowym gminy jest prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej). W naszym mieście nie ma takiego mieszkania a potrzeby w tym zakresie, np. dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także dla osób starszych niepełnosprawnych i jednocześnie bezwzględnie wymagających usług opiekuńczych - są potwierdzone. Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizacje pożytku publicznego (art. 53 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej). Jest to również zalecenie do realizacji przez Gminę po kontroli dokonanej przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki w MOPS w Bolesławcu w maju 2018 r.

2) zwiększenie planu finansowego o środki finansowe na opłacenie kosztów superwizji dla pracowników socjalnych, z którego poradnictwa ma prawo korzystać pracownik socjalny, w celu zachowania i wzmocnienia kompetencji zawodowych, utrzymania wysokiego poziomu świadczonych

usług oraz przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego. **Uwaga:** powyższe uprawnienie wynika wprost z zapisu art. 121a ustawy o pomocy społecznej, który wszedł w życie z dniem 31 grudnia 2013 r.

3) rozważenie możliwości utworzenia miejsca pobytu dla osób bezdomnych niepełnosprawnych, wymagających opieki osób drugich.
O konieczności zabezpieczenia schronienia takim osobom najczęściej występuje do Ośrodka dyrekcja Szpitala leczącego pacjenta, stwierdzająca równocześnie, że nie wymaga on już dalszej hospitalizacji. Zwykle stan zdrowia kwalifikuje takiego pacjenta do umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jednak miejsca w ZOL-ach są ograniczone, co sprawia, że czas oczekiwania na przyjęcie do nich wynosi średnio od 3 do 6 miesięcy, natomiast Schronisko dla osób bezdomnych prowadzone przez PCK w Bolesławcu nie jest przystosowane do przebywania w nim osób niepełnosprawnych.

Warto w tym miejscu podkreślić, iż w 2021 r. kraj nasz i świat cały zmagał się z epidemią COVID-19, której niekorzystny wpływ na sytuację gospodarczą jest pewny, a jej rozmiary trudne do oszacowania. Jednocześnie bardzo wysoki poziom inflacji niekorzystnie wpływa na nastroje społeczne i budzi niepokój o bezpieczeństwo ekonomiczne.
Niewątpliwie zjawiska te będą bezpośrednio wpływać na rozwój sfery potrzeb, których zaspokojenia oczekiwać się będzie w obszarze działalności ośrodków pomocy społecznej.

Załącznik nr 1 do Sprawozdania

z działalności MOPS w Bolesławcu za 2021 r.

SPRAWOZDANIE ROCZNE Z DZIAŁALNOŚCI OSIEDLOWEGO KLUBU DZIECI I MŁODZIEŻY NA OSIEDLU KOŚCIUSZKI II

Osiedlowy Klub Dzieci i Młodzieży na Osiedlu Kościuszki II czynny był od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.00 do 18.00. Liczba dzieci: 19 osób. Z wyłączeniem okresów od 22-03 do 17-05, gdzie Klub był czynny według aktualnych obostrzeń pandemii COVID- 19.

Zajęcia zrealizowane w ciągu całego roku:

- Zajęcia z elementami pedagogiki zabawy, edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej.
- Udział w kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom".
- Zajęcia z elementami biblioterapii z uwzględnieniem „Mądrych bajek z całego świata" fundacji Kulczyka.
- Pomoc bieżąca w odrabianiu prac domowych, kart pracy oraz przyswajaniu programu edukacyjnego.
- Zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu.
- Gry i zabawy integrujące grupę.
- Imprezy okolicznościowe.
- Wyjścia do kina i na place zabaw.
- Rebusomania – zagadki, rebusy, łamigłówki, krzyżówki, gry logiczne itp.
- Zajęcia z elementami dramy, socjoterapii, resocjalizacji.
- Zajęcia z elementami profilaktyki i promocji zdrowia , ze szczególnym uwzględnieniem zasad higieny w czasie pandemii COVID – 19.
- Zajęcia integracyjne dzieci.

W miesiącu **styczniu** odbyły się następują zajęcia:

- Zajęcia plastyczno-techniczne – tworzenie prac o tematyce zimowej.
- Zabawa karnawałowa.
- Dzień babci i dziadka – zajęcia plastyczne i tematyczne.
- Zajęcia edukacyjne dla maluchów - nauka przez zabawę.
- Pomoc bieżąca w odrabianiu zadań domowych, kart pracy oraz przyswajaniu programu edukacyjnego.
- Gry i zabawy stolikowe.
- Seria zajęć o tematyce: „Bezpieczne ferie"
- Zajęcia z edukacji zawodowej: „Kim zostanę w przyszłości?"

W miesiącu **lutym** odbyły się następują zajęcia:

- Zajęcia integracyjne dla dzieci– wspólna zabawa przy muzyce, zajęcia plastyczne, relaksacyjne.
- Walentynki.
- Zajęcia kształtujące kreatywność – mydełka zapachowe.
- Wyjście do kina.
- Wyjście na plac zabaw „OLI".

W miesiącu **marcu** odbyły się następują zajęcia:

- Rozmowy, pogadanki n/t zdrowych nawyków żywieniowych, piramida żywnościowa – nauka prawidłowego mycia rąk.
- Zajęcia zwiększające motywacje do nauki – gry edukacyjne, rebusolandia, ćwiczenia grupowe.
- Zajęcia plastyczne i techniczne.
- Gry i zabawy stolikowe.
- Pomoc bieżąca w odrabianiu zadań domowych.
- Dzień Dinozaura – zajęcia edukacyjne dla najmłodszych
- Powitanie wiosny – zajęcia plastyczno – techniczne dla dzieci i młodzieży, wykonanie Marzanny.
- Tradycje i zwyczaje wielkanocne – zajęcia plastyczno – techniczne o tematyce świątecznej, poznawanie tradycji i obyczajów świątecznych.

W miesiącu **kwietniu** odbyły się następują zajęcia:

W związku z nowymi obostrzeniami wprowadzonymi na terenie kraju od dnia 29-03-2021 do 16-04-2021 Klub pozostaje zamknięty. Od 19.04.2021r. Klub wznowił swoją działalność w reżimie sanitarnym. Zajęcia trwają po 45 minut, w grupach dwuosobowych, według ściśle określonego harmonogramu pracy. Imienna lista uczestników poszczególnych godzin zajęć, została wywieszona w widocznym miejscu na terenie placówki.

- Zajęcia z elementami promocji i profilaktyki zdrowia. „Z higieną za pan brat"
- Zajęcia z elementami edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej
- Gry i zabawy stolikowe – gry planszowe, rebusy, łamigłówki, układanie puzzli, klocków.
- Zajęcia komputerowe – gry i zabawy komputerowe, oglądanie bajek i filmów edukacyjnych.
- Zajęcia edukacyjne z okazji „Światowego Dnia Ziemi". Jak dbać o środowisko?
- Zajęcia z elementami socjoterapii. „Nasze emocje"
- Pomoc w realizacji obowiązku szkolnego.

W miesiącu **maju** odbyły się następują zajęcia:

Od 17.05.2021 r. w związku z luzowaniem obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 Osiedlowy Klub Dzieci i Młodzieży zmienił system pracy. Klub otwarty jest w godzinach 13.00 do 18.00.W trakcie zajęć na terenie placówki może przebywać 7 dzieci plus wychowawca – łącznie 8 osób (jedna osoba na $4m^2$).

- Zajęcia usprawniające motorykę małą i dużą – gry i zabawy edukacyjne dla najmłodszych.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Zajęcia komputerowe – gry i zabawy komputerowe, oglądanie bajek i filmów edukacyjnych.
- Zajęcia rozwijające kreatywność – tworzenie prac plastyczno-technicznych, malowanie farbkami, wycinanie wycinanek, lepienie z plasteliny, kolorowanie, dekorowanie i ozdabianie.
- „Święto Pracy, Dzień Flagi, rocznica uchwalenia Konstytucji 3-go Maja" – pogadanka tematyczna.
- Nasze symbole narodowe – wykonanie dowolną techniką godła Polski oraz flagi Polski. Omówienie hymnu Polski.
- „Podróż po Europie" – poznanie krajów Unii Europejskiej.
- Co to za kraj?" – poznajemy poszczególne kraje UE oraz ich flag.
- „Poznajemy symbole unijne" – rozmowa na temat flagi, hymnu, waluty oraz maskotki unijnej.
- „Dzień Matki" – wykonanie laurek techniką dowolną oraz plakatu na z okazji Dnia Matki.
- Rola mamy i taty w domu – pogadanka.
- Pomoc w realizacji obowiązku szkolnego.

W miesiącu **czerwcu** odbyły się następują zajęcia:

- Zajęcia usprawniające motorykę małą i dużą – gry i zabawy edukacyjne dla najmłodszych.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Zajęcia komputerowe – gry i zabawy komputerowe, oglądanie bajek i filmów edukacyjnych.
- Zajęcia rozwijające kreatywność – tworzenie prac plastyczno-technicznych, malowanie farbkami, wycinanie wycinanek, lepienie

z plasteliny, kolorowanie, dekorowanie i ozdabianie.

- Dzień dziecka – został przez nas uczczony lodami oraz zabawami przy muzyce.
- Moje prawa, ale też obowiązki – pod takim hasłem zostały przeprowadzone warsztaty plastyczne, mające na celu uświadomienie dzieciom ich praw w świecie dorosłych, ale też obowiązków.
- Dzień Taty – zajęcia plastyczno- techniczne. Wykonanie laurek dla tatusiów.
- Pomoc w realizacji obowiązku szkolnego – nadrabianie zaległości szkolnych z okresu pandemii, pomoc w uzyskaniu promocji do następnej klasy.
- Bezpieczne wakacje – pogadanka na temat bezpieczeństwa w czasie wakacji.
- Oglądnie filmów edukacyjnych #wspólniebezpieczni
- Festyn rodzinny - Dnia 29-06-2021 na terenie osiedla Kościuszki odbył się festyn rodzinny rozpoczynający wakacje. W ofercie festynu znalazły się takie atrakcje jak: zabawy ruchowe i zręcznościowe, konkursy zręcznościowe, zabawy z chustą animacyjną, zabawy taneczne, malowanie buziek dzieci, kolorowe warkoczyki, zmywalne tatuaże , banki mydlane, popcorn i wata cukrowa dla dzieci, dmuchaniec - zamek do skakania, zjeżdżalnia oraz mały dmuchaniec, obecność i zabawa z postacią z bajki (Myszka Miki, Mini ,kaczor Donald, Daisy,Olaf, Anna, Elza, Minionek), przekąski i napoje, ognisko i pieczenie kiełbasek, fotobudka.

W miesiącu **lipcu** odbyły się następują zajęcia:

- Zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu.
- Wyjścia na plac zabaw w Łące.
- Zabawy swobodne według pomysłu dzieci.
- Zajęcia z elementami biblioterapii.
- Zajęcia plastyczne i techniczne.
- Wyjście do kina Forum na film
- Wyjście na plac zabaw „OLI"
- Malowanie na folii.
- Prace z użyciem kolorowego ryżu.
- Dzień Pizzy
- Zajęcia o tematyce „Bezpieczne wakacje"

W miesiącu **sierpniu** Osiedlowy Klub Dzieci i Młodzieży był nieczynny.

W miesiącu **wrześniu** odbyły się następują zajęcia:

- Witaj szkoło, witaj świetlico! – poznajemy i przypominamy świetlicowe zwyczaje: organizacja pracy, omówienie nowego regulaminu, przepisy BHP. Rozmowy na temat poszanowania sprzętu,

zabawek i gier.

- Wspomnienia z wakacji – wykonanie pocztówki z wakacji.
- Jesienne spacery – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie, zbieranie darów jesieni.
- Żegnaj lato, witaj jesień – jesienne zmiany w przyrodzie, rozmowa o zaobserwowanych zmianach; segregowanie jesiennych zbiorów.
- Jesienny pejzaż – wykonanie prac przy pomocy farb i liści.
- Wykonanie jesiennych dekoracji Klubu.
- Zajęcia usprawniające motorykę małą i dużą – gry i zabawy edukacyjne
  dla najmłodszych.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Zajęcia rozwijające kreatywność – tworzenie prac plastyczno-technicznych, malowanie farbkami, wycinanie wycinanek, lepienie z plasteliny, kolorowanie, dekorowanie i ozdabianie.
- Przygotowanie wyprawki szkolnej.

W miesiącu **październiku** odbyły się następują zajęcia:

- Zajęcia usprawniające motorykę małą i dużą – gry i zabawy edukacyjne dla najmłodszych.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Zabawy na świeżym powietrzu na pobliskim placu zabaw – korzystanie z miłej aury pogodowej.
- Malowanie na folii – malowanie farbkami na folii sterczowej, zamontowanej przed Klubem.
- Zajęcia sensoryczne z wykorzystaniem pudełka niespodzianek – rozwijanie zmysłu dotyku, smaku, węchu, wzroku.
- Zajęcia komputerowe – gry i zabawy komputerowe, oglądanie bajek i filmów edukacyjnych.
- Zajęcia rozwijające kreatywność – tworzenie prac plastyczno-technicznych, malowanie farbkami, wycinanie wycinanek, lepienie z plasteliny, kolorowanie, dekorowanie i ozdabianie. Wykorzystywanie darów jesieni do prac plastycznych.
- Dzień Edukacji Narodowej – wspólne obchodzenie święta nauczycieli i wychowawców. Poczęstunek i drobne upominki od rodziców.
- Pomoc w realizacji obowiązku szkolnego – odrabianie lekcji.

W miesiącu **listopadzie** odbyły się następują zajęcia:

- Zajęcia usprawniające motorykę małą i dużą – gry i zabawy edukacyjne dla najmłodszych.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.

- Gry i zabawy stolikowe – gry planszowe Eurobusiness, memory.
- Zajęcia komputerowe – gry i zabawy komputerowe, oglądanie bajek i filmów edukacyjnych.
- Zajęcia rozwijające kreatywność – tworzenie prac plastyczno-technicznych, malowanie farbkami, wycinanie wycinanek, lepienie z plasteliny, kolorowanie, dekorowanie i ozdabianie. Wykorzystywanie darów jesieni do prac plastycznych.
- Zajęcia z elementami socjoterapii - zajęcia usprawniające komunikację społeczną, nawiązywanie poprawnych relacji społecznych, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
- Pomoc w realizacji obowiązku szkolnego – odrabianie lekcji, nadrabianie zaległości
- Wykonywanie dekoracji świetlicy, plakatów i kotylionów do szkoły – przygotowania do obchodzenia Dnia Niepodległości.
- Święto Niepodległości – rozmowa kierowana n/t patriotyzmu, symboli narodowych.
- Gazetki tematyczne – tworzenie gazetek tematycznych n/t aktualnych świąt i uroczystości.
- Dzień pluszowego misia- zabawy tematyczne z misiami, rozmowa o misiach – przytulankach. Wspólne opisywanie i charakterystyka misia.
- Zabawy z balonami – ćwiczenie koordynacji, nauka robienia pieska.
- Przypominanie o zasadach higieny – pogadanki na temat zasad higieny obowiązujących w czasie pandemii COVID – 19.

W miesiącu **grudniu** odbyły się następują zajęcia:

- Zajęcia usprawniające motorykę małą i dużą – gry i zabawy edukacyjne dla najmłodszych.
- Gry i zabawy świetlicowe – zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia relaksacyjne, gry stolikowe, układanie puzzli, klocków.
- Pisanie listów do św. Mikołaja.
- „Mikołajki w świetlicy" – rozdanie paczek dla dzieci i młodzieży, wspólne zabawy przy choince. Śpiewanie mikołajkowych piosenek.
- Zajęcia komputerowe – gry i zabawy komputerowe, oglądanie bajek i filmów edukacyjnych.
- Zajęcia rozwijające kreatywność – tworzenie prac plastyczno-technicznych, malowanie farbkami, wycinanie wycinanek, lepienie z plasteliny, kolorowanie, dekorowanie i ozdabianie. Wykorzystywanie darów jesieni do prac plastycznych.
- Zajęcia z elementami socjoterapii - zajęcia usprawniające komunikację społeczną, nawiązywanie poprawnych relacji społecznych, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
- Pomoc w realizacji obowiązku szkolnego – odrabianie lekcji, nadrabianie zaległości.
- Wykonywanie świątecznych dekoracji, ozdób i kartek, układanie życzeń świątecznych – świąteczne dekorowanie świetlicy.

- Wspólne śpiewanie kolęd.
- Oglądanie filmu „Opowieść wigilijna" – uświadomienie jak ważne są święta i czas spędzony z bliskimi.
- Symboliczne łamanie opłatkiem - wspólne życzenia świąteczno-noworoczne.
- Zabawa sylwestrowa przy muzyce – wspólne zabawy przy muzyce dla dzieci.
- Przypominanie o zasadach higieny – pogadanki na temat zasad higieny obowiązujących w czasie pandemii COVID – 19.

Osiedlowy Klub Dzieci i Młodzieży ma pod swoją opieką 19 podopiecznych w wieku od 3 do 17 lat. Są to dzieci:

- z orzeczeniami o niepełnosprawności intelektualnej i fizycznej,
- z rodzin dysfunkcyjnych,
- z rodzin borykających się z bezrobociem,
- z rodzin objętych nadzorem kuratora,
- z rodzin wielodzietnych,
- z rodzin niepełnych.

Dzieci i młodzież uczęszczająca na zajęcia do Klubu przejawia zachowania niedostosowania społecznego, przemocowe (jest to przemoc zarówno fizyczna jak i psychiczna oraz słowna). Posiada braki w funkcjonowaniu społecznym, w komunikacji z otoczeniem (wobec siebie nawzajem jak i osób starszych). Podopieczni posiadają zaburzoną sferę emocjonalną, nie potrafią nazwać swoich uczuć, w sposób prawidłowy okazać swoich emocji. Porozumieć się względem siebie w sposób akceptowalny społecznie.
Dzieci i młodzież uczęszczająca na zajęcia przenosi na relacje rówieśnicze konflikty sąsiedzkie osób dorosłych. Niestety środowisko lokalne nie pokazuje tym osobom pozytywnych wzorców do naśladowania. Osoby pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych, liczne interwencje policji, kradzieże i przemoc są na tym osiedlu codziennością. Dzieci i młodzież pozostawione są same sobie, jest im zapewniany jedynie byt materialny. Rodzice nie poświęcają im czasu, nie rozmawiają z nimi, nie uczą zachowań pozytywnych, wręcz przeciwnie używając wobec siebie, sąsiadów i dzieci wyzwisk, przekleństw. Knując intrygi względem siebie nawzajem wciągają w to wszystko dzieci i młodzież, które powielają demoralizujące zachowania swoich rodziców.
Podczas zajęć w Klubie każde zajęcia (plastyczne, techniczne, grupowe gry i zabawy) mają przede wszystkim za zadanie uczyć funkcjonować w grupie, umieć się komunikować w sposób akceptowalny społecznie – bez agresji, wyzwisk, przemocy.

Sukcesem wychowawczym można nazwać każdą sytuację, w której dziecko lub nastolatek nie użyje przekleństwa, nie uderzy tylko w miarę spokojnie i kulturalnie wyrazi swoją opinię nie krzywdząc przy tym drugiej osoby.
W czasie zajęć wychowanek uczy się mówić o tym co myśli i czuje, poznaje zasady kulturalnego życia w grupie. Jest zapewniany o tym, że jest osobą/dzieckiem wartościowym, któremu należy się uwaga, zaangażowanie w jego wychowanie, zainteresowanie się jego osobą. Budowane jest jego poczucie wartości, pozytywne wzmacnianie jego osoby.